

Slovenski

PRIJATELJ.

Izhaja enkrat v mescu.

Velja 4 gold. av. velj. na leto.

Štev. S. V Celovcu 15. avgusta 1878. XXVII. tečaj.

Pridiga za XIII. pobinkoštno nedeljo.

(Strah pred spovedjo; gov. J. A.)

„Pojdite, in skažite se duhovnikom.“
(Luk. 17, 14.)

V v o d.

Pot, od ktere današnje sv. evangelje pove, je bila poslednja pot Jezusova v Jeruzalem. Tudi na tej poslednji poti je dajal lepe nauke in skazoval čudeže svoje ljubezni. Jezus se je nekemu tergu med Samarijo in Galilejo približal; tukaj mu pride 10 gobovih naproti, ki so od daleč stali, milo prosili in klicali: Jezus, učenik; usmili se nas! In precej jih je s svojo vsegamogočno besedo hude in ostudne bolezni ozdravil. Gobe so bile strašna bolezen. Začela se je s tem, da so se rudeči madeži na koži prikazovali, meso se je vnelo, in zateklina je zmiraj dalej segala po životu. Kmalu so se prikazali ostudni mozoli, naredili so se smerdljivi tori, ki so se prederli, in ud za udom je gnjil, in od telesa odpadal. To se samo ve, da taki bolniki so velike bolečine terpeli; pa pri tej bolezni je še to posebno bilo, da je neka nejevolja in žalost telo in dušo takih bolnikov prevzela, in jih je za vsako veselje popolnoma nezmožne storila. Dokler so to bolezen imeli, morali so odločeni od človeške družbe živeti, in se niso smeli v zbirališče k službi božji prikazati — tako je zapovedovala postava. Človeške pripomoči zoper to bolezen ni bilo nobene — v žalostni samoti so morali čakati, dokler je Bogu dopadlo, jih s smertjo rešiti, ali pa jim zdravje zopet dati. Še le, kedar so se duhovnom skazali, in so jih ti za čiste spoznali, smeli so se v človeški družbi in pred Bogom prikazati. Zmiraj pa so bili gobovi kakor table, na ktere je Bog vidno svoje prekletstvo

zapisal, in gobe so le vidna podoba pregrehe, in strašnega spridenja, ki ga greh v duši napravi. Ja tako je Bog hotel: nad temi nesrečnimi bi mogel grešnik podobo svoje duše gledati, in se pred njo vstrašiti. Le pazite, jes vam hočem dušno gobovo bolezen, smertni greh nekoliko popisati! Tudi duša se najpopred z majhnimi madeži ognjusi — to so hude misli. Pa kmalo se vname, in zateka čez in čez — in to so mesene sladnosti in hudo poželenje. Kakor gerdi mozoli se potlej prikažejo grešne djanja; te zmiraj večje in večje prihajajo, kakor gnoječe bule — in v žlahtni duši, lepi podobi božji del za delcem gnjuje in odpada. — Kakor pri gobovih bolnikih, tako tudi od take duše vsako pravo veselje beži, in nevolja in žalost jo napolnuje. Tudi taka duša ne sme prebivati v sveti družbi, in se ne sme bližati Bogu, zakaj Gospod se z gnjusobo oberne proč od nje. In tako huje smerdi taka duša pred Bogom, kakor vsak gobov; podobna je mertvememu truplu, ki trohni.

Kristjani ali se ne vstrašite te podobe? In nobena človeška pomoč te boleznini ne more ozdraviti; če Bog ne pomaga, smert je gotova — večna smert! In zdaj zdaj, grešnik, ki si v smertnih grehah, če se te Bog ne usmili, kam hočeš pribežati, da bi ne obupal? Pa Bog se je usmilil — hvaljen in česčen bodi zato na vekomaj! Ni ti treba čakati, da bi ozdravel, in potlej se še le duhovnim skazal; ampak v prvem trenutku, ko bolezen zapaziš, zamoreš sam sebe, t. j. svojo dušo duhovnu skazati s tim, da odkritoserčno in zgrevano spoznaš svoje grehe. In velika, nebeška oblast je položena v roke vsakega duhovna. On ima oblast, te ozdraviti, ti življenje in veselje zopet dati, in te nazaj pripeljati v družbo svetnikov in k dobremu Bogu. „Komur bote grehe odpustili, bodo jim odpuščeni,“ je rekel Jezus svojim apostelnom in vsem njih nastopnikom, in na teh besedah počiva tista čudna oblast. Grešnikom pa vsem velja Jezusova zapoved: „Pojdite, in skažite se duhovnom“, t. j. pokažite jim svojo dušo in njene rane, spovejte se jim svojih grehov, da bote za zdrave spoznani, in nazaj sprejeti v družbo svetnikov, t. j. pravičnih kristjanov. Ali ravno ta čez vse potrebna, čez vse dobra in zveličavna zapoved Jezusova se mnogim mnogim grešnikom tako zoperna dozdeva in težka, da jih strah spreletuje, ko mislijo na njo. Premišljujmo toraj:

od kod in zakaj tak velik strah pred sv. spovedjo? Pripravite se!

Razlaga.

V nekem kraju je deklica rekla, da bi se šla raji skoz ternje plazit, kakor pa k spovedi, svoje grehe praviti. In ta deklica ima veliko-veliko bratov in sester, ki se silno bojé k spovedi, zlasti k domačim duhovnom k spovedi iti, in ki bi ne vem kaj, raji storili, kakor pa odkritoserčno se spovedali svojih grehov. Od kod nek tako

velika boječnost pred spovedjo? Od kod in zakaj tak strah, spovedati se svojemu dušnemu pastirju? Zakaj se mnogi tako težko in poredkoma približajo k spovednici?

a) Morda sv. spoved ni potrebna? Pa zakaj noče brez spovedi skoraj nobeden umreti? Zakaj so ljudje, ki so poprej Boga tajili, cerkev zaničevali, sv. zakramente zametavali, duhovne čertili, spoved zasmehovali, zakaj so ljudje, ki so poprej z vsem, kar je svetega, se norčevali, zakaj so taki, preden so umerli, vendar prosili za duhovna, da bi se spovedali? Zakaj je včasih tako cepetanje, zakaj tako godernjanje, če spovednika ni berž pri rokah? Jes sodim tako-le: če spoved ni pred potrebna, tudi na zadnje ni. Pa vsaj ravno to spričuje, kako potrebna da je spoved, da skoraj nobeden ne želi umreti brez spovedi. Zakaj pa se tedaj mnogi vendar tako bojé sv. spovedi?

b) Se zgodi mar pri spovedi komu kaj žalega? Jes vsaj še nisem slišal, da bi bil kdaj kateri spovednik dal svojega spovedenca zvezati, vkleniti, tepsti, ali da bi ga bil obsodil v ječo ali smert, ali da mora kazen v denarjih plačati, ali v kaj drugega tacega hudega. Vem pa, da ravnajo spovedniki sploh z grešniki usmiljeno, prej premehko kot preojstro. Zakaj se tedaj tako bojite svete spovedi?

c) Morebiti zavoljo težke pokore, ki se pri spovedi naloži? Pač bi se bili smeli grešniki o prvih časih keršanstva spovedi bati, ne pa dandanešnji; kajti tačas so nakladali spovedniki res težke, ojstre, dolge, dostikrat očitne pokore; ali dandanešnji — oh, če sami ne bomo več pokore storili, kakor pa spovedniki nakladajo nam, gotovo bomo pri Bogu veliko-veliko na dolgu ostali, in ta dolg plačevali v večnosti! — Od kod in zakaj tak strah pred spovedjo?

d) Morebiti se bojiš, da bi kje nestoril nevredne spovedi, božjega ropa, in potlej še večí grešnik ne bil? Pametna je ta skerb in pravičen ta strah, pa to te ne sme zapeljevati, da bi opuščal k spovedi hoditi, ampak to te mora le spodbujevati, da se pripraviš, kar najbolj moreš. In ali se tudi na zadnje ne boš hotel spovedati — iz strahu, da bi nevredne spovedi ne storil?

e) Ali morebiti se bojiš spovedi zavoljo svojih grehov, ktere moraš tam povedati, in katerih te je sram? ali se morebiti sramuješ svojega spovednika? ali se bojiš svoje dobro ime pri njem zgubiti, ako mu poveš svoje grehe? Pa, ali ni večja sramota, kaj pregrešnega storiti, kakor pa storjeno povedati? Ali za tvoje grehe ne ve clo noben clovek? Ali jih ne ve morebiti že tudi tvoj spovednik, zlasti domači dušni pastir, še preden mu jih ti poveš? Bil bi slab pastir, kateri bi svojih ovčic ne poznal — že iz unajnega zadržanja; bil bi le najemuik, kateri bi ne hotel videti in vedeti, v kakošnem stanu da se znajdejo njegove ovčice. In ali to ni tvoja sreča, če tvoj zdravnik, dušni ali telesni, ve za tvoje

bolezni? Ali se ga boš tudi na zadnje tako bal, tako sramoval, da ne boš mogel, ne boš hotel, mu spovedati se? Se boš tudi takrat bal za svoje dobro ime? Boš mar tudi takrat poslal po spovednika, daleč kam po ptujega spovednika, ki te nič ne pozna? — Kristjani! jes sem to reč dobro premišljeval, pa v vsem zdaj naštetem ne najdem nobenega pametnega in pravičnega vzroka, spovedi se bati, ali domačih dušnih pastirjev se sramovati. Morajo tedaj biti drugi vzroki, da se marsikdo tako boji k spovedi, zlasti doma k spovedi hoditi. In kateri bi bili nek ti vzroki. Jes mislim, da so ti-le:

1. Boji se je tisti grešnik, kateri se noče pred namestnikom Kristusovim ponižati, da bi se mu skazal, t. j. razodel svoje dušne rane. Res da je, in človeka, ki ima še kaj časti v sebi, mora biti nekoliko sram, praviti svojemu dušnemu pastirju, da je storil ta ali pa ta greh, da ni spolnoval njegovih nauk, ne deržal svojih obljub. Ali ta sramožljivost pri grešniku, ki je ponižen, in ve, da ni vreden hvaljen biti, ne bo tako velika, da bi zato se bal k spovedi iti, ali clo ne šel, ali drugod spovednika iskal.

Ljubi kristjan! da se ne boš toliko bal in sramoval, k spovedi iti, le to pomisli, da tisti, kteremu se svojih grehov obtožiš, in ki kakor sodnik v spovednici sedi, je človek kakor ti. O s koliko grozo bi se spovednici moral bližati, ko bi v njej te sodil Bog, ki si ga razžalil — sodnik strašnega veličastva — pred njegovim pogledom bi moral strahu in groze konec vzeti. O s kakošnim trepetom bi moral k spovednici priti, ko bi moral svoje grehe kakemu angelju povedati, kateri človeških slabost nad sebo ni poskusil; kako bi se njegovo obličje v sveti jezi bliskalo, in kako ojstro svarjenje bi iz njegovih ust prišlo! Zato, da se ne bojiš, je usmiljeni in premodri Bog svojo sodno oblast v roke človeka položil — takega človeka, kakor si ti! Ima človeško serce, kakor ti, tiste hude nagnjenja, kakor ti, tiste slabosti in morebiti clo tiste grehe kakor ti, in je pod zažuganjem božjega prekletstva; in pod težko kaznijo tukaj na zemlji in tam v večnosti zavezan, od spovedi večno molčati. Pred njim se ti ni treba bati svoje duše odkriti, on ne more in ne sme s tebo ojstro ravnati. — Pa še več! ta človek, kterega je Gospod sem postavil, je tvoj najboljši prijatelj, tvoj brat, tvoj oče. On čaka na-te, serce mu od veselja tolče, kedar prideš, da bi te z Bogom spravil! On te ljubi, on tvoji duši dobro hoče, on hoče zlahnega mazila vliči v tvoje ranjeno serce, on te hoče potolažiti in ti veliko veselje narediti. Če to pomisliš, kako bi se mogel bati ali sramovati pri spovedi? — In koliko časa terpi to osramotenje pri spovedi? Le kratko, prav kratko časa, in s tem kratkim osramotenjem se rešiš tistega strašnega osramotenja, ki bi ga drugači scer na dan sodbe pred nebom in zemljo, pred angelji in ljudmi prestati moral, se rešiš tiste večne sramote, ki drugači v peklju te čaka. — In to kratko osramotenje, ki ga pri spovedi prestopiš, ti je stokrat poplačano s tisto tlažbo, ki jo v tem za-

kramentu zadobiš. Marsikteremu grešniku, kateri že leta dolgo notranjega miru ni užival, in so mu kakor strašna teža — grehi na njegovi duši ležali, — se pri spovedi zdi, kakor da bi se kamen za kamnom od njegovega serca odvalil, in po zadobljeni odvezi spet veselo diha, da bi od svetega veselja na glas zavriskal. „Mir božji, kateri ves um presega“ (Fil. 4, 7.), se kakor nebeška rosa v njegovo dušo razlije, in dostikrat se je že prigodilo, da so grešniki in grešnice po odkritoserčni spovedi solze veselja točili, in ves čas svojega življenja tisto uro blagrovali, v kateri so k nogam spovednika klečali. In vendar se nekteri tako zlo spovedi bojé, pa jes že vem zakaj?

2. Največ kristjanov se bojé sv. spovedi zato, ker nočejo resnično se poboljšati; to je, nočejo sami sebe zatajevati, nočejo grešnih zvez raztergati, nočejo krivic poravnati, grešnih priložnost zapustiti, nevarnost greha se ogibati, razžalnikom odpustiti, nočejo svojega spovednika ubogati, po njegovih naukih in svetih se ravnati; ja zato se bojé k spovedi hoditi, ker še ljubijo greh, in nimajo še resnične volje se poboljšati. To spozna marsikdo sam na ravnost. Počmú, pravi, počmú bom k spovedi hodil? poboljšam se tako ne. In če se o velikonočnem času — se ve da, silno težko premaga in odpravi na pot, se skazat duhovnu, — kam se poda in kako se skaže, t. j. kam gre k spovedi in kako se spove? Na to nočem odgovoriti družega kot to, da sem že bolnike dobil na smertni postelji, kateri so sami spoznali nekako tako-le: Duhovni oče! jes bi rad popravil vse svoje spovedi od celega življenja. Zakaj pa? Zato ker se bojim, da sem jih slabo opravljal, da je vse za nič. Zakaj bi bile za nič? Zato, ker nisem doma hodil k spovedi, ampak zdaj sem, zdaj tje, kjer sem zvedel za kacega bolj mehkega spovednika, kjer je bilo dobro vse, kar sem povedal, in kjer sem odvezo zadobil, če tudi nisem nič se poboljšal. Pa saj sem se tudi tako poverhoma spovedaval, da je bilo vse vkup nič. Zdaj pa me je začelo skerbeti, kaj bo za mojo dušo pri sodbi, in zato prosim, da bi ponovil vse spovedi. Pa zakaj nisi doma hodil k spovedi? Sem hodil, dokler nisem bil v večje grehe zabredel; potlej pa me je bilo domačih duhovnov nekaj sram, nekaj sem se jih pa bal; pa sram me še ni bilo tako, saj so tako vedeli brez spovedi, kakošen da sem; najbolj sem se jih zato ogibal, ker sem se bal, da ne bom nič opravil, da me bodo svarili, pa — naj naravnost povem, — zato ker nisem resnične volje imel poboljšati se.

Ja ravno zato se toliko kristjanov spovedi boji, ker se poboljšati nočejo. Zato nimajo nobenega stanovitnega spovednika, in komej enkrat ali dvakrat v letu, in še takrat le bolj prisiljeni k spovedi grejo.

Ljubi brat, ljuba sestra moja, potlej te jes le to vprašam: Ali boš potok ložej prebredel, kedar se bo zlo narastel in globok postal? Ali boš vervi in ketine pred raztergal, kedar bodo bolj dolge,

bolj debele in močne postale? Ti mišliš, da tega ali unega greha zdaj opustiti, ti ni mogoče, pa vprašam te, kako pa bo pozneji mogoče? Ali ne veš tega, kar celi svet ve; da huda navada je železna srajca. In če ti to še ni zadosti, moraš vendar popolnoma prepričan biti, če ti Jezusa Kristusa samega za pričo postavim. On sam pri sv. Luk. v 14. pogl. pravi: „Kedar se hudič v svoje poprejšno prebivališče poverne, privzame sedem drugih duhov, hujših kot on, in posledno tistega človeka je hujše, kakor prvo“. — Zato, ljubi kristjan! vzemi si k sercu besede sv. Duha, ki v sv. pismu pravi: „Nikar ne odlašaj k Gospodu se spreobrniti!“ Pozneji bo zmiraj težej, ali pa bo še clo nemogoče spreobrniti se. Kar misliš storiti, hitro stori!!

Sklep.

Jezus je po današnjem sv. evangelji ozdravil deset gobovih mož. Grehi so podobni gobam, grehi so dušne gobe, katerih nas ozdravlja le sami Jezus; on je jaguje božje, ki grehe sveta odjemlje. Jezus pa ozdravlja grešnike njihovih gob le po tistem potu, katerega je on sam odločil, le po duhovnikih, katerim je oblast dodelil, v njegovem imeni grehe odpuščati. Grešnik! glej, bolnik si, morebiti imaš hudo, težko, nevarno bolezen. Povej mi, ali se bolnik boji svojega zdravnika? Zatorej ne bodi tako aboten, in ne boj se, ne ogiblji se duhovnika, ki te v Jezusovem imeni more ozdraviti najhujše bolezni, največih, ja! smertnih grehov. Zatoraj nam vsem, ki smo vsi večji ali manjši grešniki, kličem z Jezusovimi besedami: „Pojdite in skažite se duhovnikom“! Amen.

Pridiga za malo Gospojnico.

(Marija pribežališče grešnikov; gov. A. M.)

„Glejte, zanaprej me bodo srečno imenovali vsi narodi. (Luk. 1, 48.)

Vvod.

Satan je bil prvi greh in korenino vseh družih grehov na svet zasejal; pri tej priči mu je pravični Sodnik napovedal, da bode prišla žena, ktera bo njega in njegovo kraljestvo premagala. In glejte preljubi! preteklo je že veliko sto let, kar je ta žena res na svet prišla. Praznik njenega rojstva obhajamo ravno danes z velikim veseljem. Kakor veste, je ta mogočna in srečna žena Marija, sv. božja porodnica, vseh devic Devica, Mati brez madeža, zdravje bolnikov itd., kakor jo imenujemo v lavretanskih litanijah. Veliko tako lepih priimkov ima Marija, pa nobeden nas s tako veselim

zaupanjem ne napolnuje, kakor kedar slišimo priimek: Marija — pribežališče grešnikov! Kedar popotnika na ptujem v neznanem gojzdu temna noč doteče in razbojniki nad njega planejo, da bi ga oropali in umorili: o kako srečnega se šteje tak človek, ako jim uteče in najde v bližnji hiši varno zavetje pred njimi, da mu škodovati ne morejo več. Mi vsi popotujemo na tem svetu v temni noči in v duhovnem pomenu imamo veliko razbojnikov, ki nas hočejo oropati posvečujoče milosti božje in nas pogubiti. O kako srečni smo vendar, da imamo varno zavetje pred temi sovražniki, kjer nam ne morejo več škodovati; in to naše zavetje je Marija. — Sovražniki naših duš so pa silno hudi in med temi so najhuši: nevoščljivi duh peklenški, zapeljivi svet in pa poželjivo lastno meso. Kam bomo bežali pred njimi? Kdo nas bo branil, kdo varoval? Kakor sem rekel, Marija, ki je pribežališče grešnikov. Kedar človeka že vse zapusti, ljuba mati ga ne zaverže. Tudi Marija je naša ljuba Mati, tudi ona nas zavergla ne bo, naj nas tudi vse zapusti.

Grešniki in grešnice tedaj k svoji ljubi Materi Mariji pritecimo, dokler je še čas in nič se ne mudimo! K njej vas danes vabim ter vam pokažem: 1. da Marija je res pribežališče grešnikov in 2. pokažem: kdo sme in kdo ne sme upati, da mu bo Marija k zveličanju pomagala. Vse to pa na čast rojstva Marije Device; pripravite se!

Razlaga.

1. Pred Bogom je ni veče gerdobe in gnjusobe, kakor je greh. Greh odvzame duši, hčeri in nevesti božji, vso lepoto; on odvzame človeku vse zasluženje in pravico do nebes in ga na duši umori. Kar pa je najhuši: greh Boga razžali, Boga, ki je čista ljubezen in vse ljubezni vreden. Zatoraj je greh Bogu zopern in njegova pravica ga mora kaznovati. Vendar nas Jezus sam zagotavlja, da Bog ne želi smerti grešnika, ampak da se poboljša in dalje živi. Ravno zato ob svojem prvem prihodu ni prišel grešnikov obsojevat in pogubljat, ampak milostljivo jim je grehe odpuščal, iskal je zgubljene in jih v nebeško kraljestvo vabil. Preden je še ta svet zapustil, postavil je pripomočkov brez števila, katerih se mora grešnik posluževati, da greh zapusti, razterga peklenške mreže in svojo dušo reši. Pokazal je tudi veliko potov, ki v nebesa peljejo. Vse te pripomočke in pota bi lahko obširneje popisoval. Toda čas je prekratek. Za danes pokažem le eno pot, v kateri so vse druge zedinjene, po kateri največ grešnikov v nebesa pride in ta pot je — Marija, pribežališče grešnikov. Kdor se Marije oklene, tega bo ona gotovo v nebeški Jeruzalem pripeljala; ker ona pred Bogom vedno grešnikom usmiljenje in odpuščanje grehov sprosuje. Po vsej pravici se tedaj ona imenuje: mati milosti božje.

S tem pa ne rečem in noben katolišk učenik ne bo terdil, da

nam zamore Marija kaj pomagati iz lastne moči; ampak le presveta Trojica jej je podelila to moč; presveta Trojica jej je podelila čast, da sme biti grešnikom pribežališče, revnim usmiljena mati, da njene prošnje tako rekoč črez Boga neko oblast imajo. Na sv. križu je Jezus sv. Janeza svoji materi priporočil rekoč: Glej svojega sina! S temi besedami pa ni Mariji v skerb zročil samo Janeza, ampak vse svoje učence in vse kristjane. Kdo pa je te materne skerbi bolj potreben kakor grešnik? Kdaj pokaže mati svojo ljubezen do otroka bolj živo, kakor, kedar ga vidi v smertni nevarnosti? Sama se poda v smert, da ga reši. Ktera nevarnost je pa za nas Marijine otroke hujša, kakor je ta, v katero nas grehi pripravijo? Ali mislite, da nas bo Mati Marija v tej nevarnosti večne smerti pustila? Saj sv. Katarina Sijenska pravi, da Oče nebeški je Marijo Devico od vekomaj izvolil in odločil, da grešnike varuje brezna pregreh in da tiste, ki so že noter padli, spet ven vabi. Cerkveni učeniki primerjajo Marijo z Noetovo ladjo; kakor je takrat vesoljni potop vse pokončal, kar ni prišlo v ladjo; tako se mora tudi zdaj vsak pogubiti, kdor pri Mariji zavetja ne išče. Vse to nam poterduje resnico, da je Marija res pribežališče grešnikov. Zato sv. German Mariji nasproti kliče: „O Mati, ti zamoreš vse grešnike oteti in tebi ni treba družega priporočila pred Bogom, ker si ti mati življenja!“ Sv. Brigiti je bilo razodeto, da Jezus sam je svoji Materi Mariji v nebesih te besede govoril: „O ljubljena mati! ti veš, kako priserčno te ljubim; le prosi, karkoli hočeš; nikdar ne zamorem tvojim prošnjam kaj odreči.“ Dokler je Marija še na svetu bila, imela je najslajše veselje, revežem pomagati; ali ne bo ona tega veselja še zdaj imela in kdo je večji revež, kakor je grešnik? Kdo bolj potreben pomoči? Čujte prelepe besede, ktere je Viljelm Pariški govoril, s kterimi naj se tudi mi do Marije obračamo. Tako je govoril: „O usmiljena mati Marija, v tem revnem stanu, v kterega so me grehi pripravili, k tebi pritečem; ako bi me hotla tudi od sebe potisniti, porečem ti, da si nekako dolžna pomagati mi, ker te cela katoliška cerkev kot svojo milostljivo mater časti. O Marija! ker si Bogu tolikanj ljuba, te vselej uslišuje; tvoja miloserčnost še nobenega ni brez pomoči pustila; zatoraj tudi mene ubozega grešnika zaverгла ne boš.“ Kdo bo našteval vse druge ginljive besede, s kterimi so drugi svetniki Marijo čistili, s kterimi so se jej grešniki priporočevali?

Kot pribežališče grešnikov se Marija po mnogih potih skazuje: Nekterim izhaja kakor juterna zarja, da jih budi iz smertnega spanja, v katero so jih grehi zazibali. Drugim se prikaže kakor gorko in svitlo solnce, da jim pamet razsvetli in serce k dobremu ugreje. Slabovernim ponuja terdno vero; obupajočim ponuja zaupanje v Boga in v njegovo sveto previdnost. Kdo bo popisal vsa pota, po kterih Marija grešnike išče in jih k sebi kliče in potem pri sebi derži. Glejte! kako resnično je ona pribežališče grešnikov;

kako visoko je postavljena, da je res ona vrata nebeška, skozi ktera zamoremo v nebesa priti; glejte, kako je po vsej pravici sama od sebe rekla: „Zanaprej me bodo srečno imenovali vsi narodi, ker me je povišal On, ki je mogočen.“

2. Kdo pa sme in kdo ne sme upati, da mu bo Marija k zveličanju pomagala? Ali: katerim grešnikom je Marija pribežališče in katerim ni? Ako bi smel Marijo pozemeljskim hčeram primerjati, primeril bi jo hčeri egiptovskega kralja Faraona. Ona se je usmilila revnega deteta Mojzesa, ki je bil v vodo veržen in smerti izdan; ona ga je gotove smerti otela, ga je v kraljevo hišo prinesla in za svojega otroka sprejela. Tako Marija z grešniki dela; ona jih dušne smerti rešuje, jih nosi v hišo nebeškega Kralja in za svoje otroke sprejemlje.

Jes razločim tri verste grešnikov, katerim Marija posebno rada pomaga.

Pervi so spokorni, ki so svoj žalostni stan spoznali, obžalujejo grehe in bi se radi poboljšali; pa lastno poželenje, svet in hudič jih v stare grehe napeljujejo. Tem je Marija zvesta pomočnica in jih brani zoper vse napade sovražnikov. Tudi največim grešnikom Marija k poboljšanju pomaga, če se le resnično k njej obernejo. To kaže sledeča prigodba: Nek mladeneč je bil neki neizrekljivi pregrebi tako udan, da je mislil, da se mu ni mogoče poboljšati, da se mora pogubiti. Gre tedaj v Rim in najde dobrega spovednika, ki mu za pokoro naloži vsako jutro in vsak večer meliti eno „Češčena Marijo“ in naj se nebeški kraljici priporočuje. Mladeneč je molil svoje Češčena Marija, poboljšati pa se le ni mogel. Žalosten se poverne k spovedniku in mu svojo revo potoži. Ali spovednik ga opominja, naj svoje molitve nikdar ne opušča in naj se priporočuje Mariji, ki je pribežališče grešnikov. Mladeneč gre po svetu in še le za veliko let se verne v Rim nazaj. Najpervo poišče svojega starega spovednika, kateri hitro spozna, kako se je mladeneč spreobrnil in poboljšal. Na vprašanje, kako mu je to mogoče bilo, je mladeneč odgovoril, da zavoljo te majhne molitvice mu je Marija dar in milost spreobrnjenja izprosila pri svojem nebeškem Sinu. Tako Marija čudeže dela.

Drugi grešniki bi se radi poboljšali, pa ne vedó kako. Takim postane Marija usmiljena Samarijanka. Kakor se je nekdanj Samarijan ranjenega človeka usmilil, mu rane izpral in obvezal; tako dela Marija z grešniki, ki so padli med dušne tolovaje.

Marija je tretjič tudi takim pomočnica, ki na pokoro še mislili niso, ki pa Marijo vendar pobožno častijo in jo na pomoč kličejo. Takim izprosi sv. želje poboljšati se. Takih je veliko iz nesreče peklenške Sodome rešila.

Kterim pa ni Marija pribežališče? Kteri ne smejo od nje zveličanja upati?

Pervič tistim ne, ki prederzno na božjo milost grešijo in se

v pregrehah zastarajo. — Drugič tistim ne, ki božje usmiljenje zaničujejo, ki se ne dajo od grehov z dobrotami odverniti, pa tudi ne s šibami odstrašiti. — Tretjič tistim ne, ki imajo do lepega opominovanja oterpnjeno serce, ki pravijo: Pojdi in glej sam na-se, mi ne potrebujemo nobenega pridigarja. Marija tistim ni pribežališče, kateri za-njo malo porajtajo, ki imajo v svoji fari njej posvečene cerkve, pa se v take cerkve ne potrudijo, da bi Marijo kdaj počastili.

Sklep.

Grešniki, preljubi! smo vsi! ali med ktere se štejemo? Ali med tiste, ki Marijo iščejo, ali pa med une, ki je ne obrajtajo? Če nismo pri prvih, zmodrimo se! Mariji priporočujmo sami sebe najpervo, potem pa še druge grešnike in recimo: O Marija! dobro vemo, da bi bili že zdavnej v peklenškem ognju goreli, ako bi nas ne bila ti varovala; pa tudi zdaj se še bojimo, ker se premalo grehov varujemo. Zatoraj prosi ti za nas pribežališče grešnikov, ljuba mati Marija! Ameen.

Pridiga za XIV. pobinkoštno nedeljo.

(Od božje previdnosti; gov. K. K.)

Jezus opominja svoje učence, na božjo previdnost zaupati.“ (Mat. 6, 24. itd.)

Vvod.

Lepo je videti očeta, ki svojega otroka za roko vodi, da se mu nič hudega ne zgodi; pa še lepši je videti previdnost, ki nas po očetovo varuje in nesreče od nas odvrta. Lepo je videti mater, ki svoje ljubo dete ziblje in nadležnim muham brani, da ga iz sladkega spanja ne zbudé; pa še stokrat lepši je premissljevatí božjo materno previdnost, ki nad nami vedno bedi in za nas skerbi. Kaj bi bilo naše življenje brez božje previdnosti? Gola zmešnjava in reva, prave sirote bi bili mi, brez varha, brez tolažnika, brez pomočnika na svetu. — Kako se pa božja previdnost razodeva? Na to vam odgovorim z besedami brunnega Joba, ki pravi: „Prašaj živino in te bo učila; ptice pod nebom in ti bojo povedale; ogovori zemljo in ti bo odgovorila; in ribe v morji ti bojo pripovedovale“ 12, 7, 8. Ljubi moji! božjo previdnost spoznati, ni ravno težko; 1. naj vam jes tisto pokažem, pa tudi 2. kako se imamo do nje zadržati — Bog daj mojim besedam svojo pomoč vi me pa pazljivo poslušajte.

Razlaga.

1. Božja previdnost je tista očetova skerb božja, po kateri Bog vse, kar je stvaril, ohranjuje, posebno pa nas, svoje otroke ljubeznjivo vodi, da bomo časno srečni in večno zveličani. (Modr. 8, 1.) „Ona z močjo sega od kraja do kraja in vse prijetno ureduje.“ To božjo previdnost nam oznanujejo vse stvari; veličastno solnce in svetle zvezde na nebu, ki po odločenih potih zvesto hodijo in svojo službo že toliko 1000 let opravljajo; štiri letni časi, ki se tako lepo uredijo, da se jih ne naveličamo; razne živali, ki se po naši zemlji, po zraku in vodi veselo gibljejo in od Boga svoj živež dobivljajo; od velikanskega slona do čeriviča, ki v prahu zemlje lazi, nobena stvar ni pred Bogom pozabljena; da, tudi zelišča na polji, ki nimajo življenja, čutijo nekako dobrotljivo roko božjo nad seboj. Božja roka jih poliva in jim daje rast in sad o pravem času. Res je tedaj, kar pobožni kralj David pravi: „Vseh oči so v Tebe obrnjene in Ti jim daješ jesti; odpiráš svoje roke in vse, kar živi, z blagrom napolnuješ“. (ps. 144, 6.) Posebno lepo pa Bog za nas skerbi; nam je obilno jedi in vsega drugega pripravil, česar potrebujemo; zategadel nas Jezus v današnjem sv. evangelji tako lepo opominja, da si preveč skerbi ne delamo zavoljo živeža, ampak naj da na božjo previdnost zaupamo: „Poglejte ptice pod nebom itd. Če Bog še za nespametne stvari toliko skerbi, koliko več bo še le za vas, ki ste Njegove podobe, Njegovi pravi otroci in dediči nebeškega kraljestva? Svetega Pavlja puščavnika je enkrat sv. Anton obiskal. Dokler se med seboj od božjih reči po prijateljsko menita, vran prileti in hleb kruha prinese. Ko to vidi, reče sv. Pavelj svetemu Antonu: „Glej čudno in vsmiljeno previdnost božjo! Že 60 let prejempljem vsak dan pol hleba, danes pa, ker sva dva, je Bog celega poslal.“ Hvaležnega serca proti Bogu zdaj vžijeta, kar jima je bilo od božje roke poslano.

Čeravno se pa mi ne smemo takega čudeža nadjati, svesti smo si vendar, da nas bo božja previdnost preživela, ako le sami to svoje storimo; zatoraj pravi sv. Peter I. 5, 7.: „Vso svojo skerb na-nj zvernite, ker Njemu je skerb za nas.“

Poglejmo še dalej, kako se božja previdnost nad nami razodeva. Kakor hitro se človek rodi, zdajci ga že Bog v skerb prevzame, vse njegove stopinje od zibelje noter do groba spremljajoč, da ga k tistemu cilju in koncu pripelje, h kateremu ga je edločil. In če se ravno človeku samemu nemogoče zdi, Bog je vendar zadosti mogočen, svoje očetovske namene vkljub vsem zadržkom nad človekom zveršiti; zakaj „človek obrača, Bog pa oberne.“ To vidimo jasno nad Egiptovskim Jožefom. Njegovi bratje so ga smertno sovražili in se ga za vselej znebiti hotli; toda Bog ga je obvaroval in rešil iz njih rok; namesto ga vsmertiti ga ptujim kupčevavcem prodajo, ki ga v sužnost odpeljejo. Po hudobiji svoje pregrešne

gospodinje je bil po nedolžnem v ječo veržen in videlo se je, da je djano po njem. Pa tudi v ječi mu je Bog na strani stal, ker dal mu je modrosti, da je Egiptovskemu kralju ponočne sanje razložil, zavoljo česar je bil iz ječe spuščen in h kraljevi časti povišan; cela dežela je bila po njem hudega stradanja obvarovana, ja tudi njegova žlahta strašnega gladu oteta; zatoraj ko se je svojim bratom spoznati dal, jim je te pomenljive besede rekel: „Vi ste mi hudo namenili, Bog pa je to na dobro obrnil.“ In tako Bog še dandanes nad nami čuje; karkoli nam hudobni ljudje hudega nameravajo, ne bojmo se vsega; ako je Bog z nami, kdo bo zoper nas? Oj kako zamore ta misel nas razveseliti, da pod varstvom mogočnega Očeta živimo, ki je vse lasi naše glave štel, da nam nobeden ne spade brez njegove volje, da nam nobena hudobna moč škodovati ne more, ako se Njemu izročimo, ja ki zna tudi zalezovanje sovražnikov k našemu pridu obračati. (Suzana, Danijel, Aman in Mardohej). Božja nezapopadljiva previdnost se pa razodeva tudi v raznem razdelenji sreče in nesreče med ljudi. Pogosto se hudobnemu dobro, pravičnemu pa hudo godi, zdi se nam, kakor da bi božje pravice in previdnosti nad nami ne bilo. Taka se je godila nekemu poštenemu možu, ki je bil od ene nesreče za drugo obiskovan in stiskan; jel je nad božjo previdnostjo dvomiti, toda čujte kako ga je Bog te zmote ozdravil. Sanjalo se mu je, da je na nekem potu zašel. Prikaže se mu ptujec, ki se mu za vodnika pridruži. Pervi dan ga pelje v hišo nekega moža, ki je bil gola dobrotu in jih je zlo prijazno sprejel. Pri odhodu mu pa vzame tovarš zlat kozarec. Drugi dan ostaneta pri nekem zlo hudobnem možu, ki jima je komaj kotec za prenočišče dal in v enomer se ž njima kregal in klel. Pri tem pa je tovarš kozarec pustil, ki ga je prvemu vzel. Tretji dan najdeta zopet zlo prijaznega moža, ki jima zlo gostoljubno postreže; temu je pa tovarš pri odhodu hišo zažgal. Četerti dan prideta drugoč k nekemu možu prav dobrega serca. Ker se je tovarš delal, kakor da bi za pot ne vedel, jima je svojega lastnega sina dal, da naj ju vodi. Ko so se pa sred nekega mosta znašli, potisne tovarš mladega fanta črez most, da se je v vodi vtopil. Zdaj mu je poterpežljivosti zmanjkalo. „Ti grozovitnež, — zavpije — rajši hodim po najbolj zapuščenih krajih brez tovarša, rajši se dam zverini raztergati, kakor da bi tebe za tovarša imel.“ Dokler pa še govori, se tovarš v nebeško spremeni in mu reče: „Uči se, človeče, pota božje pravičnosti. Kozarec, ki sem ga prvemu vzel, je bil ostrupnjen, in vsakemu, ki se ga dotakne, nevaren; zato sem ga pobožnemu vzel in hudobnemu za kazen pustil; pod pepelom hiše, ki sem jo zažgal je velik zaklad skrit, s katerim bo mož, ki je nama tako dober bil, veliko dobrega storil. Fant pa, ki sem ga v vodo pabnil, bi bil odrašččen umorivec svojega očeta, in sramota cele svoje žlahte.“ To izreče in zgine. Zatoraj če vidimo, da se na svetu vse narobe godi in si ne moremo razrajtati, čemu da je taka, ja če se nas že dvomi

lotijo nad Bogom, zakaj da tako dopušča, — oј le hitro na božjo previdnost spomnimo se, ktera vse prav naredi, ktera vesele in žalostne prigodbe tako obrača, kakor je najmodrejši in najpravičnejši, če ravno se nam čudno in nemogoče zdi.

2. Dvoje resnic je posebno, ktere nas priganjate na božjo previdnost zaupati; prva je naša nevednost v tem, kar je k našemu pridu; druga je naša nezmožnost, doseči, kar si želimo, in odverniti od nas, kar nas straši.

Mi pogosto ne vemo, ali je bogastvo ali ubožstvo, terpljenje ali veselje, čast ali zaničevanje, srečni ali nesrečni stan nam bolj k pridu ali pa na škodo; to je le Bogu znano, ki je najmodrejši; tako govori Bog po svojem preroku: „Vaše misli niso moje misli, in vaše pota niso moje pota. Kakor daleč je nebo od zemlje, ravno tako daleč so moje misli od vaših, in moje pota od vaših.“ (Izaj. 55, 8.) Kakošna nespamet toraj, se svoje terme deržati, namesto od Boga pričakovati, kar nam je v svoji milosti namenil. Lehko se motimo in v veliko nesrečo zabredemo, ako nam Bog po naših nespametnih mislih in željah stori.

Neka mati je imela dete, v ktereга je bila vsa zaljubljena; zdaj jej pa dete na smert zbolí. V svoji britkosti mati nekega duhovnika pokliče, da naj detetu zdravje od Boga sprosi. Dubovnik pri postelji umirajočega deteta moli: „O Bog, če je tvoja volja, daj temu otroku zopet ljubo zdravje; ako pa ne, zgodi se tvoja volja.“ Neumna mati, ko to sliši, jame razsajati: „Nikakor, kakor je volja božja; Bog mi ne sme otroka vzeti.“ In glejte, kaj se zgodi; dete je že bilo na pol mertvo, pa drugoč ozdravi in priraste, pa kakor na letih, tudi na hudobiji, in 20 let star fant med roparje gre, in ropa, mori da je strah in groza; zadnjič ga deželjska pravica doleti in k vislicam obsodi. Tako je morala neumna mati, ki ni hotela svojega otroka v otroških letih zgubiti, to sramoto doživeti, da so nje-nega sina obesili. Povejte mi, ali bi ne bilo bolje bilo, ko bi se bila mati v božjo previdnost podala, ki je otroku prigodno smert, pa tudi angeljski stan v nebesih namenila?

Zatoraj, če se nam kaj hudega pripeti, Bog ne daj se božjim namenom vstavljati. Tudi tebi, keršanska mati, je morda Bog kakega otroka vzel ali kakega sina k vojaškemu stanu poklical; vam, otroci, je Bog predobre starše vzel in vas zapuščene sirote storil. Vem, da je to vašemu sercu težko djalo in morda še zdaj žalujete; toda potolažite se, Bog že ve, kaj vam je v pravi dobiček; morda ko bi bili vaši vaši otroci prirastli, bili bi tudi taki hudobneži postali kakor tiste matere sin, od ktereга sem vam pravil; vaš sin je morda s tim, da je k vojakom prišel, slabi tovaršiji ušel, ktera bi ga doma popačila bila; vaši starši, otroci! ki so vam pred časom umerli, bi bili morebiti predobri in premeški, in bi bili vas razvadili; bodi kakor hoče, kar Bog stori, je vselej prav storjeno, če ravno mi ne spoznamo; le podajmo se v njegovo sv. voljo, in nikoli ne bo huda

za nas, saj pravi sv. pismo, „da tistim, ki Boga ljubijo, vse reči k dobremu služijo.“ (Rimlj. 8, 28.) Pa ne le samo nevedni smo, ampak tudi nezmožni, vselej to doseči, kar se nam prileže, ali tega se obraniti, kar se nam hudo zdi; to je le Bogu mogoče; zakaj, (ps. 126, 1.) „ako Bog hiše ne zida, zastonj delajo, ki jo zidajo; ako Bog mesta ne varuje, zastonj bedijo, ki ga varujejo“. Zastonj je vse naše letanje, zastonj ves naš trud, ako nam Bog potrebnega blagra ne da: nezmožno je vse naše zoperstavljanje, ako nam je Bog kako neerečo namenil; le še bolj si svoj stan obtežimo in se še v veče zaderge zapletamo. Ako se pa v previdnost božjo po otroško podamo, bojo tudi najhujše nadloge k našemu pridu stekle; saj veste, da Bog z nami le dobre očetovske namene ima, tudi kedar nas tepe; le poterpimo pod mogočno roko božjo in prej ali slej se nam bo srečen konec prikazal. Poglejte brunnega Joba, vsega gobovega na gnojišču; žalost ga obdaja od vseh strani, nič kakor terpljenje in smert se mu ponuja; toda on ne neha na Boga zapupati, in njegovo upanje ni bilo osramoteno; zopet je ozdravel, in vsega, kar je zgubil, obilno nazaj dobil in še veliko let veselo živel. „Jes sem prišel iz nebes, pravi Jezus (Jan. 5, 30.), ne svoje volje spolnit, ampak voljo Tistega, ki Me je poslal“. Ako je On moral po ternjevem potu hoditi, tudi mi ne smemo tirjati le po rožicah hoditi; čeravno mi ne vemo, kaj Bog z nami namenja, kedar nam kako nadlogo pošlje, toliko vsaj vemo, da nam je k pridu, ako jo voljno prenašamo; tudi otroci ne vejo, da starši, kedar jih strahujejo, le njih srečo želijo; kedar pa pridni prirastejo, so jim še hvaležni in spoznajo, da so starši modri in skerbni bili. Ker smo tedaj mi tako nevedni in nezmožni, si sami svojo srečo pripraviti, je najmodrejši, vse svoje zaupanje na Boga staviti in od Njega ponižno pričakovati, kar se bo Njemu dopadlo. O koliko si mi vendar za tega delj nepotrebnih skerbi delamo, kako se nam bo v prihodnjich godilo! Noč in dan nimamo pravega pokoja; zdaj nas to straši, zdaj nas ono skerbi, celo naše življenje je skoraj dolga rajda vednega nemira, ker pravega zaupanja na Boga nimamo. Koliko bolj veselo bi živeli, ko bi se te zlate vednosti vsaj enkrat naučili! Kakor dete v naročju svoje ljube matere mirno spi, tako bi tudi mi v naročju božje previdnosti sladko počivali! Zgodi se nam, kar rado, saj vemo, da dober Oče nad nami čuje in nas ljubeznjivo vodi in varuje. Kdor na Boga zaupa, nikdar zapuščen ne bo, zakaj, „kedar je najhujša sila, je božja roka najbolj mila“, da nas reši iz nevarnosti in nam zaželjeno pomoč prinese. To si posebno ti zapomni, zapuščena vdova ali sirota, ki brez varha in pomočnika na svetu živiš in dosti nadleževanja poskušaš. Oj le zaupaj na božjo previdnost, ki te vselej in povsod spremlja. Bog ti je zdaj namesti moža ali očeta, in veš, da se ti pod takim varstvom ni bati. In ti, bolnik, ti siromak in revež, ki se s polomljenim truplom ali z beraško palico po svetu vlečeš, glej en Oče je nad teboj, ki se mu tvoja reva smili in te ne bo

pustil obupati, ako se k Njemu oberneš. — Pa tudi ti, ki si zavoljo svoje starosti v skerbi, kam se boš djal, kako boš živel, ko ne boš mogel več delati, le položi vso svojo skerb na Boga, ker Njemu je skerb za-te. Vi vsi, ki se v kakoršnih stiskah bodi, znajdete in britko zdihujete, oj le nikar ne obupajte, vzdignite svoje zajokane oči proti nebu, kjer vaš Oče stanuje in tudi vaše nadloge vidi, ložej vam bo pri srcu, ložej bote poterpeli, pa tudi Njegovo čudno pomoč pokusili.

Sklep.

Oj bodi ga Bog zahvaljen, da za nas toliko skerb ima! On, ki ptice živi, in rože na polji oblači, tudi vas pozabil ne bo. Zatoraj le denimo vse svoje skerbi v njegove očetove roke in dajmo se Njemu voditi, kakor otroci. Sedanje in prihodnje, zdravje in bolezen, življenje in smert, čas in večnost, vse bodi Njegovi očetovski previdnosti izročeno. Enkrat pa, kedar se bomo ločili od tega revnega življenja, se nam bo svitati jelo pred očmi, takrat bomo jasno spregledali, kakošne dobre namene je ljubeznjivi Bog z nami imel, po kakošnih čudnih potih nas je peljal. Takrat bomo tudi mi s sv. Paveljnom klicali: „O bogastvo modrosti in spoznanja božjega“ (Rimlj. 11, 33. 34.) in bomo z vsemi angelji molili božjo previdnost rekoč: „Hvala in slava, modrost in zahvala, čast in moč bodi našemu Bogu od vekomaj do vekomaj.“ Amen.

Pridiga za praznik Marijinega imena.

(Od kerstnih imen; gov. V. S.)

„In devici je bilo ime Marija.“ (Luk. 1, 27.)

V v o d.

Umerljivi smo, in ne moremo na veke na zemlji ostati; zatoraj so si že od nekdanj častilakomni ljudje prizadevali, vsaj svoja imena na veke poslaviti. „Pridite“, so rekli Noetovi mlajši v deželi Senaar, sozidajmo si stolp, kterega verh naj se neba dotika, in storimo sloveče svoje ime“ (I. Mojz. 11, 4.). Bog pa, kteri sovraži vsako prevzetnost, jim je zmešal njih jezik, in delo je zaostalo. Kaj so že vse storili imenitni in mogočni tega sveta iz tega namena, da bi svoja imena poslavili pri ljudeh. Egiptovski kralji so z neizrekljivim trudom in silo velikimi stroški prelepe in velikanske grobne spominke si zidali, da bi si bili spomin tudi pri prihodnjih rodovih ohranili. Ja, bili so clo taki častilakomni ljudje, ki so z

velikimi hudobijami svoje ime hotli sloveče storiti. Tako je postavim nek človek, po imenu Herostrat prelepi tempelj v Efezu požgal, samo iz tega namena, da bi bil kot podiravec tega lepega zidovja v zgodovini imenovan. In tako so še mnogi drugi na mnogotere viže svoja imena poslaviti iskali.

Jes pa vam povem, ljubi poslušavci moji! da le en sam pripomoček je, s katerim si človek svoje ime na večne čase imenitno storiti zamore, in ta pripomoček je, če si prizadeva, da bo njegovo ime v bukvah življenja zapisano. Pervo ime, ki je v teh bukvah najbolj zgoraj zapisano, je čez vse hvaljeno in češčeno ime JEZUS; drugo ime je tisto, čegar praznik danes obhajamo, sveto, sladko ime deviške Matere božje, MARIJA; potem pridejo imena Jožef, Janez, imena aposteljnov, katerim je Kristus rekel: „Veselite se, da so vaša imena zapisana v nebesih.“ Luk. 10, 20.

Kako pa zamoremo to veliko srečo doseči, da bodo naša imena zapisana v bukvah življenja? Prav dober pripomoček za to je, da se večkrat spominjamo svojega imena, tistega imena, ki smo ga pri sv. kerstu dobili, da premišljujemo njegov pomen, in si prizadevamo po tem svoje življenje ravnati. Če to storimo, zagotovim vas, da naša imena bodo v bukvah življenja zaznamovana, in da bomo z Marijo nebeško veselje vživali. In tako toraj upam, da bo naši najljubeznivejši materi Mariji dopadlo, če vam povem, kaj kerstna imena pomenjajo, in ktere dolžnosti nam nakladajo.

Govoril bom v najsvetejšem imenu Jezusovem in njegove deviške matere Marije.

Razlaga.

Po starodavni navadi človek pri sv. kerstu dobi ime kacega svetnika; to pa zato, da kerščeni človek svetnika, čegar ime nosi, posebnega priprošnika in pomočnika ima, in da si tudi sam prizadeva lepe čednosti in dobra dela tistega svetnika posnemati. Kolikorkrat toraj svoje kerstno ime slišimo, beremo ali pišemo, naj nas to opominja, da bomo v resnici to pestali, kar naše ime pove, t. j. da bomo sveto življenje svojega priporočnika posnemali.

Tako je storil nek Bonifaci, od kterege sv. Peter Damijan z veliko pohvalo v svojih spisih pove. Ta Bonifaci je še kot mladeneč resnobno svoje kerstno ime premišljeval, in je pozvedoval, kako je njegov priporočnik ali patron živel, ker menil je, da je dolžen po stopinjah svojega priporočnika hoditi in njegove čednosti posnemati. Ko je tedaj zvedel, da Bonifaci je bil svet mučenec, kateri je vse svoje premoženje in blago, in še clo svojo kri in življenje za božjo čast in za spoznanje keršanske vere junaško daroval, je od sv. Duha spodbujen sam pri sebi rekel: „Ali nisem tudi jes Bonifaci? Zakaj bi ne mogel tudi jes mučenec biti? Bog in moj sveti priporočnik,

kterega ime imam sta na pričo, da hočem tudi jes Bonifaci biti, ali pa naj se več Bonifaci ne imenujem.“ Tako je mislil, tako je govoril, tako je storil. Kmalo po tem je zapustil svet, je šel v samostan, in si je tako resnobno po čednosti in popolnosti pripravadeval, da mu je Bog milost skazal, da je kot oznanovavec sv. vere na Rusovskem krono mučeniško prejel; zdaj je med svetnike božje prištet. Ta sv. Bonifaci toraj ni zastoj imena mučenca prejel in nosil. — Enako bi si imeli vsi kristjani prizadevati svojega patrona posnemati; to je volja in namen naše sv. matere katoliške cerkve, ktera pri sv. kerstu svojim otrokom imena ljubih svetnikov in izvoljenih božjih daje, ki zdaj vekomaj v nebesih živé.

Jes sicer vem, da vsi in v vseh rečeh ne moremo svojim patronom popolnoma enaki postati; ne tirja se, da bi vsak, ki ime mučenca nosi, moral tudi svojo kri za sv. vero preliti, in kdor ime aposteljna ima, ne more biti vsak oznanovavec keršanske vere; ampak toliko se tirja, da vsak, kolikor je v njegovem stanu mogoče, si čednosti svojega patrona pridobiti išče.

Vzemimo zdaj nektera navadna imena, kakor jih tudi marsikteri zmed mojih ljubih poslušavcev imajo, in premišljujmo, kaj ta imena tiste, ki jih imajo, opominjajo. Enemu je ime Janez, drugemu Peter, tretjemu Andrej, ta je Štefan, uni je Minel itd. Sama lepa častna imena, imena velikih zavoljo zlahtnih čednost slovečih svetnikov božjih.

Tebi je ime Janez; ta je bil ljubeznjiv učenec Jezusov, kteri je zavoljo svoje nedolžnosti in zavoljo neomadeževanega devišstva od Jezusa bolj ljubljen bil, kot drugi učenci.

Tebi je ime Peter; kdo je bil bolj goreč v veri, kot Peter, kdo tako Gospodu vdan, kdo tako stanovifen v prenašanji nadlog kot Peter?

Tebi je ime Andrej; kako vesel je bil Andrej, ko je križ ugledal, na katerem je imel umreti! „Oh prečastitljivi, o presveti križ, ki si telo mojega Gospoda nosil. O presladki križ, kterega sem že dolgo iskal, in te že toliko poželed! Glej, miren in vesel ti naproti tečem; sprejmi me, in izroči me mojemu učeniku Jezusu; naj me po tebi sprejme On, ki me je na tebi odrešil!“

Tebi je ime Štefan; serce tega sv. levita ni nobenega sovraštva poznalo; ampak on je molil za svoje kamnjavce in morivce.

Tvoje ime je Mihel; ti veš, kako goreče se je potegnil ta veliki angelj za božjo čast, in se zoperstavil napuhnjenemu Luciferju.

Ti veliki svetniki so vam radi in z veseljem svoja častitljiva imena prepustili, upajoči, da jim bote čast delali; njih imena bi vas morala priganjati, po njih stopinjah hoditi, in njih lepe čednosti posnemati. Vprašam vas, ljubi moji! ali se je zgodilo to do zdaj? Ali ste si prizadevali, čednosti svojih ljubih patronov v dejanji doprinašati? Ali se veže vaše življenje z vašimi lepimi imeni?

Janez se toliko pravi, kot ljubljen otrok milosti; ti pa si z velikimi grehi gnado božjo zgubil, in si otrok jeze božje.

Peter, kakor iz evangelija veste, pomenja nepremakljivo skalo; ti pa si v svojih dobrih sklepih kot šiba, ki se da vsakemu vetru majati.

Andrej je toliko, kot močnodušni mož, ti pa kažeš dostikrat boječe serce, in se daš vsaki skušnjavi premagati.

O kristjani! kaj pomaga imena ljubih svetnikov imeti, če pa nič od njih čednost ne kažemo. Ali nam ne bo potlej to ime v osramotenje in očitjanje pred Bogom in njegovimi svetniki?

Zdaj se obrnem k vam, keršanske žene in device, kakošna imena imate pa ve? Eni je ime Katra, drugi Neža. — Lepa, veliko pomenljiva imena! Katarina in Neža ste dve svetnici, ki se zavoljo svojih lepih čednost svetite kakor dve svitli zvezdi v katoliški cerkvi. Kako ste pa ve po njunih stopinjah hodile?

Sv. Katarina je bila čista devica, ktera je že v svoji prvi mladosti vedno devištvo Bogu obljubila. Ko bi bila Katarina ta dragi zaklad hotla oddati, bila bi na cesarski sedež povzdignjena, ker cesar Maksimin jo je hotel v zakon imeti; toda dragi zaklad devištva je višej cenila, kot cesarsko krono in vse zaklade sveta. To tudi že njeno ime pomenja, zakaj Katarina je gerška beseda, in se toliko pravi, kot čista, neomadeževana Devica. Keršanska duša, ki ti je Katarina ime, ali si v mislih in djanji podobna svoji patroni? Če si pripravljena raji vse zgubiti, raji tudi življenje dati, kakor pa dragi zaklad svoje nedolžnosti zapraviti, potlej se sv. Katarina veseli, da si pri sv. kerstu njeno ime prejela. Če si pa drugih misel, če se s prilizovanjem, z darili in z obljubami zdaj v to zdaj v uno nespodobnost zapeljati pustiš, sramuje se te svetnica, ker njenemu imenu nečast delaš.

Druga imenovanih devic, sv. Neža, je bila mučenica še le 13 let stara, pa tako mlada je kazala čudovito stanovitnost; rabeljni so se vtrudili jo terpinčiti, sv. Neža pa ni serčnosti zgubila terpljenje prenašati. Verh tega je bila sv. Neža, kar njeno ime pove, vsa krotka, zakaj Agnes, Neža, se pravi toliko kakor krotko jagnjiče; zakaj ona je molila za trinoge, in je vedela hudo z dobrim povračevati. O da bi tako hvalo tudi vse tiste zaslužile, ki to ime imajo! Da bi tudi Jezusu tako zveste bile, in tako poterpežljive in krotke, kakor sv. Neža! Vse tiste pa, ktere Jezusu slovo dajo, in le svet ljubijo, ktere so v nadlogah nepoterpežljive, pri razžaljenji togotne in maščevanja željne, kako zlo to lepo ime onečasté! Kaj Kaj pomaga samo ime, če pa tega ni, kar ime pove! Ime in dela se morajo strinjati, tako hoče Bog, tako hočejo svetniki, kterih ime imamo.

Če pa vsi tako živeti morajo, da svojim patronem ne delajo sramote, ampak le čast, morale bi si po moji misli tiste žene in device še posebno prizadevati, čisto in pobožno živeti, ktere so pri

sv. kerstu z najlepšim imenom ozališane bile. In katero je to ime? Le v čast dveh imen je sv. katoliška cerkev posebna praznika postavila in tako postavila; najsvetejše ime Jezusovo, in pa sveto, sladko ime Marije. Za najlepšim in najsvetejšim imenom Jezusovim je prvo ime Marije. Zato je vselej velika čast za keršansko hčer, če se od nje reči zamore, kar danešnje evangelje od Jezusove matere pove: „In devici je bilo ime Marija.“ Svetejšega in častitljivišega imena na zemlji ni, da bi se ženski moglo dati, kakor je ime Marija, in tudi osebe moškega spola si štejejo v čast in srečo, da svojemu sv. imenu še ime Marija pristavljajo, kakor postavim sv. Alfons Marija Ligvori. Sv. Bernard pravi od tega svetega imena, da veliki angej Gabrielj, ko je presveti devici oznanil in jo pozdravil, si iz samega spoštovanja tega sv. imena ni upal izgovoriti; rekel je sicer: „Češčena, milosti polna, Gospod je s teboj;“ ime Marija pa je zamolčal. — Sv. Jedert pove, da jej je bilo razodeto, da kolikorkrat je v nebesih Marijino ime imenovano, vselej mu vsi angelji in svetniki spoštovanje skazujejo. In nek pobožen in učen mož (Rajmund Jordon) od Marijinega imena pravi: „Tebi, o Marija, je presveta Trojica tako ime dala, v katerem se vse kolena priklanjajo, v nebesih, na zemlji in pod zemljo.“

Zato je bilo nekdanj pri nekterih ljudstvih Marijino ime v takem spoštovanju, da kakor se zdaj nobenemu otroku ne sme dati ime Jezus, tako se tudi nobenemu ni smelo dati ime Marija; ta navada je bila postavim na Španskem, na Poljskem. Zdaj te prepovedi nikjer več ni; in prav veliko jih je pri sv. kerstu s tem lepim imenom ozališanih. Tiste pa, ki to častitljivo ime deviške matere božje imate, morale bi si toliko bolj goreče prizadevati, temu sv. imenu čast delati, in lepe čednosti svoje sv. patrone posnemati, kolikor je v vašem stanu mogoče, varovati pa bi se morale, temu najlepšemu imenu sramoto in nečast delati.

V Marijinem življenju in zadržanju nikoli nobenega tudi najmanjšega madeža najti ni bilo. Marija je bila tista tiha, čista, sramožljiva, ponižna, bogaboječa, poterpežljiva in pohlevna devica, ki je bila živo ogledalo vseh čednost, najlepši zgled svetosti in pravičnosti. Če tedaj kaka žena ali devica to ime ima, se vsakdan po tem imenu klicati pusti, zraven pa je nepoterpežljiva, jezična, prepirljiva, napuhnjena, nečimerna, nesramna, razberzdana in hudobna, s tem zadosti očitno kaže, da tega imena ni vredna, in da najsvetejši materi božji, ktere častitljivo ime je pri sv. kerstu prejela, le nečast in sramoto dela. Take v resnici ne zaslužijo, da bi se od njih reklo, kar danešnje evangelje pravi: „Nje ime je bilo Marija.“

V poprejšnjih stoletjih je bila na Francoskem neka posebna navada. Hudodelnik, ki je bil kriv, da je razžalil kralja, je k smerti obsojen bil; pred smertjo so mu pa kerstno ime odvzeli. Ko je hudodelnik obsojen bil, uprašal je zagovornik kralja: Kako je ime

temu hudodelniku? Ko je bilo njegovo kerstno ime povedano, rekel je zagovornik: Ne tako ne! To ni res, zakaj tisti, ki je pri sv. kerstu to ime prejel, bil je nedolžen, zvest podložnik svojega kralja, ta človek pa je sovražnik in zaničevavec kraljevega veličanstva, zato naj bo rabeljnu v smert izdan.

O kristjani! kako se bo pri poslednji sodbi vsem tistim go-dilo, ki so svoja lepa kerstna imena z nesnago in blatom nekeršan-skega življenja ogerdili? Ki so se vsak dan po imenu kacega svetnika klicati pustili in vendar nič svetega v svojem zaderžanji niso kazali, — kaj se jim bo zgodilo? V dolini Jozafat bodo pred strašni sodni stol Jezusa Kristusa pripeljani, in vpričo vseh angeljev, ljudi in hudičev bo vprašanje: Kako je ime tem hudodelnikom, ki so raz-žaljenja božjega veličanstva krivi? In odgovor bo: Ta je pri sv. kerstu prijel ime Peter, uni ime Janez, drugi so druga imena prijeli; tej je ime Neža, uni Katra, tretji Micka. Pa pri tisti priči se bodo aposteljni in vsi svetniki s svojo kraljico Marijo oglasili in zaklicali: Ne, tako ne, — tako naj se več ne imenujejo; zakaj tisti, ki so pri kerstu z našimi imeni ozališani bili, bili so ljubi otroci milosti, nedolžne duše, — ti pa so derhal krivičnih, sovražnih napuhjenih, razuzdanih, hudobnih, brezbožnih ljudi. O gorje, gorje vsem tistim, katerim se bo pri sodbi taka godila! Gorje, gorje vsem tistim, ki so se v življenji z lepim imenom aposteljnov, mučencev, devic, spo-znovavcev, in še clo s prelepim imenom Matere božje skazovali, v svojem zaderžanji pa nič od čednost svojih patronov niso kazali, temveč so grešno, nespokorno živeli in tako svojemu imenu in imenu svetnikov nečast delali! Potem jim bodo njih kerstna imena odvzeta, in kot hudobniki brez imen bodo peklenskimi duhovom v večno terpljenje izdani.

Sklep.

Ljubi moji! kaj nam je toraj storiti, da nas to grozno osra-motenje, ta nezmerna nesreča v dan sodbe ne zadene? Kristjani! kolikorkrat svoje kerstno ime slišimo, pišemo ali beremo, naj nas to vselej vnovič priganja, da s pomočjo božje gnade in na priprošnje svojega patrona z vso gorečnostjo po njegovih stopinjah hodimo in njegove lepe čednosti posnemamo. To storimo, kristjani moji, resnobno in stanovitno, potlej nam naša kerstna imena ne bodo v osrama-tenje in očitanje, nam ne bodo v obsojenje in pogubljenje, ampak nam bodo v neminljivo slavo in v večno zveličanje; naša imena bodo potlej z imeni naših patronov zapisana v bukvah življenja pri najsvetejših imenih Jezusa in Marije. Amen.

Pridiga za XV. pobinkoštno nedeljo.

(Jezus tudi k nam pride; gov. J. Š.)

„Ko se je pa mestnim vratom približal, nesli so ven merliča, edinega sina njegove matere, in ta je bila vdova.“

(Luk. 7, 12.)

V v o d.

„Jes sem vstajenje in življenje.“ S temi besedami je Jezus potolažil Lazarjeve sestri žalostne in jokajoče, in vse, ki so s pravo vero žalovali na gomilah svojih ljubih rajnih. „Kdor na me veruje, živel bo, ako ravno umerje, zakaj jes, kakor Gospod in Bog črez vse življenje, zbudil ga bodem na sodni dan.“ Oh kako tolažbe polne so te le besede za naše žalostne serca, ko nas težave in nadloge od vseh strani zadevajo, ko nas vsaka ura, vsak zdihljaj smerti opominja in neskončne večnosti, pa goreče želje v nas zbudijo po tisti domovini, v kateri ne umerljivosti, ne stanovitnosti več ne bo. Zatoraj ne mudimo se, temuč pojdemo pred mestne vrata prijaznega Najma; — ondi nam sv. evangelje kaže moč neusmiljene smerti — in žalost zapuščene uboge matere. In mi se ne mudimo, zakaj naš odrešenik Jezus Kristus nam tudi pred temi mestnimi vrati prijazno nasproti pride, nas potolažit, nam pomagat, — on obstoji, se merliča dotakne, — in solz ne vidiš več, ne čuješ več zdihovanja — ni več žalosti, — zakaj merlič spet živi in žalostna mati svojega sina zopet ima, in vsi začudeni in navdušeni kličejo: „Velik prerok je med nami vstal in Bog je obiskal svoje ljudstvo.“

Tako, kamor Jezus pride, ondod smert beži, žalost se v veselje spremeni, in kjer je bila prej strašna tema nesreče, se svitlo sveti zdaj mila luč tistega Gospoda, ki nam je življenje in neumerljivost prinesel. In potem takem vas hočem po današnjem sv. evangelju opominjati, da naš Gospod Jezus Kristus tudi

1. k nam pride,
2. tudi nas potolaži,
3. tudi nas kliče.

Bog daj, da bi vsi kakor množica Boga hvalili in častili in klicali: Gospod je obiskal svoje ljudstvo.

R a z l a g a.

1. Jezus pride. Nebeški zdravnik je v mestu Kapernaum hlapca poganskega stotnika ozdravil, in ko je videl njegovo vero, rekel: „Resnično, take vere nisem v Izraelu našel.“ Drugi dan gre s svojimi učenci v mesto Najm. To mesto Najm so navadno imevali „lepo mesto“.

Gotovo ne brez premislika je Jezus šel v mesto, temuč vsaki čas in kamurkoli je prišel, prišel je poveličevat svojega Očeta, žalostne potolažit in prav veliko jih pridobit svoji veri in nebeškemu kraljestvu. In k temu namenu mu je bilo mesto Najm lepa priložnost. Kdo se ne čudi ljubezni in milosti Jezusa Kristusa! Nihče ga ne kliče, le žalost jokajoče matere, zapuščene vdove, le nebeška ljubezen ga vabi in vleče v mesto Najm.

Tako ljubi moji kristjani, vsakrat in povsodi pride Gospod! Tako je prišel tudi k nam. Kdo ga je prosil ko je po grehu prvih starišev prišel na svet? Kdo izmed naših nevernih prededov ga je klical, kdo se je k njemu podal ga prosit, naj bi prišel in z lučjo temoto nevednosti in nevere razsvetil naših slovenskih očakov, ki so po hostah, po planinah in dolinah svoje malike častili in molili? Kdo ga je klical, kdo ga je prosil, da je pripustil, da smo rojeni v keršanski deželi, rojeni od keršanskih staršev. Le njegova neskončna ljubezen do ubogega človeškega rodu ga je vlekla na svet, nam zapuščenim po grehu pomagat. „Ne vi ste me izvolili, temuč jes sem vas izvolil,“ pravi Jezus! Pa Jezus še zmirom pride, le sebe nekoliko pogledjmo — in kaj vidimo? — Vidimo, da smo grešniki vsi pred božjim obličjem, da vsaki dosti slabost ima, da, čeravno stare pregrehe obžalujemo, vendar vedno v nove pregrehe zajdemo! Ja! ravno ta naša slabost, naša grehota je vzrok njegove neskončne milosti; — ona ga kliče k nam, kakor nekdanj pred vrati prijaznega mesta Najm, — in zato Jezus zmiram k nam pride, s svojo milostjo, s svojo tolažbo v molitvi, — v svetih zakramentih — on pride k nam če smo v tovaršiji pobožnih ljudi, da nas v pobožnosti poterduje, on pride k nam, če smo v družbi slabih in grešnih, da nas svari, greha varuje; — on pride k nam v raznih priložnostih vsaki dan, da nas čednosti pridobi, grešnemu življenju pa odtegne. Oh da bi spoznali Jezusa, ko pride v svoji milosti in oh da bi njegovega svara ne preslišali!

Po izgledu našega učenika mora pa tudi vsaki učenec priložnosti iskati, kaj dobrega storiti, tudi učenec ne sme brez premisleka ravnati in živeti, temuč z dobrim namenom vse začeti in prva misel naj bo: Kako in kje zamorem božjo čast bolj poviševati; za svoje in za zveličanje svojega bližnjega najbolj skerbeti; sebi in drugim najbolj pomagati?

Oh veliko več veselja bi bilo po tem takem na svetu, veliko manj pa žalosti, veliko več srečnih, nesrečnih pa le malo, ako bi vsaki iz takega namena ravnal svoje delo in opravilo, ravnal celo svoje življenje!

Pri marsikteri hiši ne bi bilo žalosti in nesreče, ktera dolge leta starše in otroke, družino in sosede terpinči, ako bi ljudje pri svojem delu, pri svojem početju Boga bolj pred očmi imeli!

Zatoraj pravim, naj posebno tisti svetega Duha na pomoč kličejo, ki hočejo v zakonski stan stopiti; zakaj zakon je vert, po

kterem ti roža cveti, ker veselje deli in daljša življenje; je pa tudi vert, po katerem strupena travica raste, ki ti veselje greniti in življenje krajšati zamore. — Ne glej, ženin ali nevesta preveč na doto; ni prava dota tista, ki se le v škrinjah shranuje in s palcem na mizi splačuje. Ne išči vidnega — temuč nevidnega zlata, — prašaj, ali se tista roka, ki jo hočeš imeti za svojo, tudi z drugo roko sklepa v pobožni molitvi, prašaj, ali so tista kolena, ki se hočejo s tvojimi pred božjim oltarjem pripogniti, tudi svete potrebne ponižnosti vajene, prašaj, ali tiste usta, ki tebi ljubezen in zvestobo obetajo, tudi Boga ljubijo in tudi njemu zvestobo ohraniti zamorejo. Če pa pobožnosti ne najdete, oh bežite, bežite, če se vam tudi zlata in srebra na cente pouja, — boljši je, da si brez moža, brez žene ubog, ja berač, kakor da si v zakonu ubog pobožnosti, in brez Boga; brez Boga v zakonu biti pa je toliko, kolikor v peklju biti. Ne bi bilo, verjemite mi, ne bi bilo toliko zdihovanja slišati iz zakonskih ust, ne viditi toliko grenkih solz na žalostnih licih, ako bi ženin ali nevesta rajši gledal na doto nebeško, kakor na doto minljivo! Naj toraj povsod in vselej k nam pride, kakor je prišel v Najm.

2. Jezus nas tudi potolaži. „Ko se je pa mestnim vratom približal, glej, so nesli vun merliča, edinorojenega sina njegove matere in ta je bila vdova. „In kedar jo je Gospod videl, se mu je v serce vsmilila in jej je rekel: Ne jokaj!“ Tako nadalje pripoveduje sveto evangelje in nam kaže veliko žalost materno, pa tudi tolažbo Gospodovo. — Sina pokopat nesó, v najlepših letih — in kar je še večja zguba — edinega sina. Pa še več žalostnega nam sv. evangelje pripoveduje: In ta je bila vdova — brez moža zapuščena od vseh, — v bridkih solzah gleda, ko jej edino podporo, edino in zadnjo tolažbo odnesejo! Obstojmo tukaj ljubi moji prijatelji, in pogledjmo in premišljujmo, kaj je človek, in kaj sam od sebe in iz sebe zamore; pogledjmo našo nemoč, našo slabost!

Rumeno solnce ne zahaja opoldne, temuč dokonča svoj tek, do hladnega večera; — vesele ptice pod nebom, in črvič v prahu ima svoj čas, svojo mejo, — zelje cimi, zeleni, lepo cveti in nese obilno sadu, in še le, ko jesen prihaja, zgubi svojo moč; le človek, najjimenitniša vseh stvari božjih, najhitreje mine in pred časom konec vzame; človeško življenje nima svoje odkazane meje. Veliko jih umerje o zori svojega življenja, veliko jih ne doseže tistih let, v katerih je mladeneč današnjega evangelja umerl, smert jih kliče ravno, ko se najbolj lotijo svojega dela in veselijo svojega življenja.

Veliko jih, ki stojijo tako rekoč na terdni skali svojega življenja, pade v strašno morje neskončne večnosti in ž njimi se pogrezne steber in tolažba zdaj zapuščenih sirot, med tem, da beloglavi starček ves truden zastojn čaka na svoje odrešenje, ali pa neusmiljeni oderuh nad grobom rajnega očeta, žalostno vdovo in zapuščene otroke odira! In koliko žalosti in terpljenja še drugače

čaka! Zatorej premišlujte sedajno življenje, premišlujte njegov konec! Vsi mi na zemlji, naj si bomo zlahtnega ali ubogega rodu, imenitnega ali nizkega stanu, vsi smo podobni žalostni materi pred mestnimi vrati prijaznega Najma, in ona je svitla podoba naše osode. Oh omiljevanja vreden in ubog si o človek, ako pri vsi lepoti, pri vsem veličastvu sveta, te druga prihodnost ne čaka, ko taka — ako se trudiš, lakoto in žejo terpiš, le zavoljo pesti černe zemlje! Srečen, trikrat srečen si pa ti o človek, ker v svojem uboštvu, v svoji žalosti na svojega Odrešenika zaupaš! „Ne jokaj“, tako Jezus vdovo tolaži! „Ne jokaj, verzi od sebe vse svoje skerbi in nadloge“ — reče pa tudi vsem, ki smo s terpljenjem obteženi. Ne jokaj, pravi on staršem, ki tožujejo in jokajo zavoljo pred časom zamernih otrok!

Poglejte svet in njegovo zapeljivost, — poglejte njegovo žalost in terpljenje! — Od vsega tega vaši rajni ljubljene otroci ničesar ne čutijo. Oh srečen dojenček, ki v svoji zibelji umerje — drugega še ni poznal na svetu in od sveta razun milega glasa skerbne matere in vesele očetove ljubezni! — Ne jokaj, kliče Jezus tistim, katerim je smert pridnega sina, ali pridno hčer ravno v cvetji ljube mladosti brez vsmiljenja vzela: Le svet šteje starost po letih, jaz pa, ko večni Bog, štejem leta po svoji očetovi ljubezni; moj je tvoj sin — moja je tvoja hči, — jaz sem jih k sebi vzela, da skušam tvojo pokorščino. Ne jokaj, jaz jih hočem ovarovati nevarnosti, preden da merzla burja sveta njih čednost osmudi, naj se pri meni veselijo. Ne jokaj, prijatelj, ne vstraši se merzlega groba, temuč bodi pošten, pravičen, pobožen, — in tolažbe se tebi ne bo zmanjkalo!

Ne jokaj! Te besede so res sladko tolažilo vsem, kateri v solzni dolini zdihujejo. Naj bodi si ravno vaša žalost vsem ljudem neznana, eden jo vendar na tanjko pozna. Ako ti ravno vse serca človeška svoja vrata zapirajo, in usmiljenja nikjer ne najdeš, — eno serce se vendar tebi žalostnemu bliža, in se tebe usmiljuje, in to je presveto serce Jezusovo; — sveti Pavelj pravi: „Mi nimamo velikega duhovnika, kateri bi usmiljenja z našimi slabostmi imeti ne zamogel, temuč imamo enega, kateri nam je v vseh rečeh enak postal razun greha!“ Akoravno te tudi tvoja žalost vsakikrat berž ne zapusti, vendar najdeš v ponižnosti in veri pri Jezusovem sercu tolažbe in pomoči. Oh kako neumno ravnajo tisti, ki drugod milosti in tolažbe iščejo, kakor pri Jezusovem sercu, ki je studenec neskončne ljubezni! On, ki sam oblast ima črez življenje in smert, ima tudi sam oblast, nam vsem reči: Ne jokaj. In da kaže svojo ljubezen, svojo vsegamogočnost, dotakne se par ali odra in reče: „Mladeneč, ti rečem vstani!“ In mladeneč je vstal in začel govoriti. In on ga je dal materi zopet. Kamur toraj Jezus pride, tje prinese tudi tolažbe in pomoči v vseh težavah in nadlogah!

3. Jezus nas pa tudi kliče. „Mladeneč, jes ti rečem

vstani. In ko je vstal, začel je govoriti.“ To je Jezusova beseda, ta pa moč njegove besede. Tako, ljubi moji, le Bog kliče, — tako dela le Bog, — to se spodobi le njemu, enakemu Sinu božjemu. Ali je še treba več dokazov, da se potolažimo in v vseh okoliščinah tega življenja našega brez pomislika na njega zaupamo? Gotovo! Naše zaupanje ne stoji na slabih, perstenih uogah; naše zaupanje stoji na večnem Bogu, njegovi vsegamogočnosti, njegovi ljubezni, njegovem vsmiljenju! Zatoraj, ljubi kristjan, zaupaj tudi ti terdno na svojega Boga! Pusti vse skerbi, pusti vse godernjanje, pusti vse nevoljo! Vstani zjutraj s terdnim zaupanjem, pojdi vesel na svoje delo, ktereга ti je Bog odkazal. Z vsemi svojimi skerbmi še eden las na svoji glavi ohranil ne boš, pa v zaupanju na milega Jezusa si boš veselo večnost pridobil.

Jes ti rečem, vstani; to je glas tistega, ki je prišel iskat in zveličat, kar je bilo zgubljenega, to je glas, s katerim Jezus grešnika zmiram svari, on kliče vsaki čas, posebno pa, kedar njegova roka težko na človeških ramah leži! Glasno kliče, glasno, — pa glasu, ktereга angelji in vse nebeške trume ubogajo, — božjega glasu, grešni človek v svoji slepoti slišati noče; in zato po pravici Bog toži: Jes sem klical, in nihče ni odgovoril, jes sem govoril in niso slišali. Pa gorje jim, enkrat me bodo klicali in jes jih ne bom poslušal, naj se najedó sadu svojega obnašanja in naj se nasitijo svojega grešnega poželjenja.“

„Zato, jes ti rečem, vstani.“ Vstanimo vsi k novemu pobožnemu življenju, govorimo, kakor je mladeneč govoril od božjega usmiljenja in veličastva! Stopimo na roci božje milosti z odra grešne slabosti in dušne merzlote! Naša mati, sv. ljubljena mati, katoliška cerkev potrebuje naše zvestobe, naše pomoči, posebno v teh časih, ko jo sovražniki sv. vere od vseh strani zaničujejo in preganjajo, ona potrebuje naše molitve za tiste zgubljene ovce, ki so svojo mater zapustile.

„Jes ti rečem vstani!“ Naj nobeden ne zamudi časa milosti, nobeden naj se ne vstavlja božjemu glasu; zakaj, ne vsaki dan pride Jezus pred mestna vrata; ali če pride, pride morebiti nas pravično soditi! Naše geslo naj bo vsaki dan: „Hvaljen in čiščen bodi Bog, ki je obiskal svoje ljudstvo!“

Sklep.

Kakor je Jezus prišel k vratom mesta Najm, tako pride k nam vsak dan, vsako uro, vsak čas. — Kedar pa pride, prinese seboj tudi tolažbe in pomoči v vseh revah in težavah našega življenja. — Pa ne prinese samo le pomoči in tolažbe, temuč kliče, kliče vse, posebno grešnike, naj vstanejo s par dušne smerti in naj se oživijo

k novemu, pobožnemu življenju. Oh Jezus pridi, tolaži in kliči nas in podeli nam tukaj pobožno živeti, tamkaj pa večno veselje uživati! Amen.

Pridiga za XVI. pobinkoštno nedeljo.

(Od ponižnosti; gov. T. L.)

„Vsak, kateri se povišuje bo ponižan, in kdor se ponižuje, bo povišan.“

(Luk. 14, 11.)

Vvod.

„Vsak, kateri se povišuje, bo ponižan, in kdor se ponižuje bo povišan.“ Te besede je Jezus govoril pismarjem in farizejem, ki so si perve sedeže pri mizi zbirali, in jih posvaril zavoljo njih napuha, in jim priporočal lepo čednost ponižnosti.

Te besede, ljubi moji! pa niso samo farizejem rečene, od katerih nam danes sv. evangelje pove; te besede tudi nam veljajo. Ne samo med Judi jih je bilo, oh! tudi še zdaj med nami jih je veliko napuhnjenih ljudi, ki svojega bližnjega zaničujejo, se čez njega povzdigujejo, in v svoji neumni domišljiji hočejo več vrednost in veljavo imeti, kot drugi ljudje. Marsikteri kristjani, učenci Jezusa Kristusa, že 20, 30, 40 ali še več let v njegovo šolo hodijo, pa teh besed nebeškega Učenika še niso zapopadli: Vsak, kateri se povišuje, . . .

Toraj bomo danes to dvoje premišljevali:

1. Vsak, kateri se povišuje, bo ponižan;
2. Kdor se ponižuje, bo povišan. Pripravite se!

Razlaga.

1. „Vsak, kateri se povišuje, bo ponižan.“ — Tako je rekel Jezus. Že zato, ker je On rekel, bi morali verovati, in te besede za golo resnico sprejeti. Zakaj On ve, in kar On reče, je gotovo. Na Gospodovo besedo se zanaša učenec, in ko bi tudi celi svet drugači govoril. — Toraj, „kdor se povišuje, bo ponižan.“

Tisti duhovi, ki so enkrat lepi, zveličani angelji bili, in zdaj niso več, so zato tako globoko, tako strašno globoko padli, ker so se zoper Boga povzdignili, in so mu dolžno čast, dolžno pokorsčino odrekli; hotli so Boga s sedeža pahuiti, in sami se na-nj vستي. Bog jih je pa zavoljo tega napuha ojstro kaznil, ker jih je za vselej iz nebes pahnil, in v temoten kraj vergel (v pekel), kjer morajo na večne čase daleč od božjega obličja biti. Enkrat bili so lepi in zveličani, zdaj niso več: „Kdor se povišuje, bo ponižan.“

Veselo in nedolžno sta živela prva dva človeka v raji. Boga sta ljubila čez vse, in eden družega, kakor samega sebe. Prijazen in ljubeznjiv, kakor oče s svojimi otroci, je bil ljubi Bog ž njima. Nista poznala ne bolečine, ne bolezni: bila sta neumerjoča. Kdo bi si bil misliti mogel, da bota tako srečo vedoma zapraviti mogla! Pa napuh — oh napuh ju je v grozovitno nesrečo pripravil! Ko je kača Evi rekla: „Kteri dan koli bota jedla, bodo se vama oči odperle, in bota kakor bogova“ (I. Mojz. 3, 5.), takrat se je zbudil napuh v Evinem srcu. Ne zato, da bi si bila lakoto potolažila, o ne, ampak zato, da bi bila boginja postala, je stegnila roko, je vzela in jedla: in tako je bil storjen tisti strašni greh, s katerim sta Adam in Eva zgubila paradiz in milost božjo, in sta vso revščino pripravila na ta svet. Poglej, poslušavec moj! to je sad napuha, in spoznaj iz tega, kako zlo Bog greh sovražiti mora, ker ga je tako strašno kaznil nad našimi prvimi starši in nad vsem njih zarodom. „Kdor se povišuje, bo ponižan.“

Tisti Babilonski kralj Nabuhodonozor, ki je Jeruzalem in tempelj božji razdjel, prevzeten zavoljo svoje nezmerne mogočnosti, si zmislil enkrat, da ukaže postaviti sebi zlato podobo, narejeno nekaj tudi iz zlata, kterege je iz Jeruzalemskega mesta odnesel. Hotel je, da tega malika naj celi svet moli in mu božjo čast skazuje. In glej! slišati je moral, da trije mladenči s svojim prijatlom Danielom mu niso hotli pokorni biti; on sam pa je bil pahnjen zmed ljudi, se je po gozdih klatil, in je jedel travo, kakor vol. Kaj mu je vzelo krono z glave, kaj ga verglo s trona? Zavoljo svojih zmag je postal napuhnjen, in ni več za Boga vprašal. Zato je padel in ponižan bil: „Kdor se povišuje, bo ponižan.“

Judovski kralj Herodež Agripa, ki je aposteljne preganjal, je prišel v Cesarejo svoj god obhajati. Nekaj prebivavcev iz mest Tir in Sidon je k njemu prišlo, ga odpuščanja prosit. Herodež se je vsedel na svoj tron, oblečen v sreberno obleko, ktera se je na solncu bliskala ko drugo solnce, in je zbranimu ljudstvu govoril. Vsi so bili silno veseli in so vpili: „To so besede nekega boga, ne pa človeka!“ — To prilizovanje se je kralju neizrečeno dobro zdelo, in rad je videl, da so ga za boga imeli. Ali angelj Gospodov je ošabneža vdaril. Na enkrat je zbolel, in v črevih se mu je cela reč červov zaredila, ki so ga, ker se je boga mislil, živega snedli. „Gorje mi — je zaklical — ki ste me za boga imeli, moram zdaj umreti!“ In tako se je tudi nad njim spolnilo: „Kdor se povišuje, bo ponižan.“

Napoleon Bonaparte bil je častnik (oficir), pa s svojo serčnostjo in umnostjo se je na tron francoskega cesarja povzdignil. Pa s to visokostjo ne zadovoljen, je šel na to, si zmiraj več dežel in vladarjev podvreči. Na poslednje pa je svoje kraljestvo in krono spet zgubil. Pahnjen s suhe zemlje je moral za ljubo vzeti, na sa-

motnem morskem otoku svoje dni preživeti, in neobžalovan umreti.
 „Kdor se povišuje bo ponižan.

Tako je tedaj gotova resnica: Kdor se povišuje, bo ponižan.

Posebno pa Bog dopušča, da se duhovna ošabnost v največo sramoto pogrezne. Justin, frančiškanski menih in tovarš sv. Janeza Kapistrana, je goreče molil in premišljeval, je ostro se zatajeval, čisto in spokorno živel in druge pobožne vaje opravljal. S časoma je tako polnost nenavadnih milost dosegel, da je bil kot zgled premišljevalnega življenja, kot zgled keršanske popolnomasti, in kot svet mož daleč po svetu znan in spoštovan. Še clo sveti oče papež Evgen V. je toliko hvale vrednega od tega moža slišal, da ga je k sebi poklical, ker bi ga bil rad poznal.

Ko je k njemu prišel, je papež sam pred njim vstal, ga objel, in mu sedež zraven sebe dal. Justin se spet k Janezu poverne; ta ga je milo pogledoval in premišljeval. „O brat Justin, mu je rekel, kot angelj si šel, kot hudič si se vernil.“ To so bile terde besede, toda kmalo se je pokazalo, kako resnične da so bile. Od dneva do dneva je Justin bolj napuhnjen prihajal, pri vsaki, tudi najmanjši priložnosti je mermral in revskal, in poslednjič se je clo tako daleč spozabil, da je enega svojih klosterskih tovaršev, od kterega se je zaničevan mislil, z nožem v persi zabodel. Po tem umorstvu je zbežal, se je po svetu sem ter tje klatil, je doprinesel mnogo nesramnih djanj, poslednjič je bil v Neapolji v ječo veržen, in je v nejeveri in hudobiji terdovraten sramotne smerti umerl: „Kdor se povišuje itd.

K temu izgledu naj vam še enega pristavim. Sv. Bernardin Sienski pripoveduje od neke device, ki je bila lepota svojega spola, izgled čistosti in pobožnosti. Pa kača je zlezla v njeno serce, in je svoj strup va-nj siknila. Devica se je prevzela, in enkrat je rekla: „Jes bi ne hotla, da bi Magdalena v nebesih bila, ko bi bila tako nečisto, kakor ona, na zemlji živela!“ Pa kmalo po tem je greh storila, potem nesramno živela, in poslednjič nesrečen konec vzela. — In taki zgledi se še zmiraj ponavljajo. Koliko jih je, ki nekaj časa pobožno živé, potlej pa v greh padejo, ker sami sebe preveč obrajtajo. Kdor samega sebe preveč obrajta, ta se v svoji domišljiji napihuje, ali se črez druge povzdiguje, ta bo pred ali pozneji enkrat gotovo s svoje visočine padel, in bo ponižan.

Varujte se, da se ne bote sami sebe povzdigovali, da ne bo Bog prisiljen vas ponižati. Nepozabljiva naj nam bo beseda Gospodova: „Vsak, kteri se povišuje, bo ponižan.“ Premišljujmo zdaj pa še drugo besedo Gospodovo:

2. Kdor se ponižuje, bo povišan.“ Kako resnične so te besede Jezusove, pričajo nam izgledi starega in novega testamenta. Lahko bi vam povedal iz starega testamenta od Abrahama, od Jakoba, od egiptovskega Jožefa, od Davida, od Judite in še od drugih, kako so zavoljo svoje ponižnosti povišani bili, pa zavoljo tesnobe

časa vam le nektere izgleda iz novega testamenta v misel vzamem, v katerih se nam čednost ponižnosti in njeno povišanje v svitli luči kaže.

a) Precej na pragu novega testamenta stoji sv. Janez Kerstnik, ki se je iz ponižnosti za nevrednega imel, Mesija kerstiti, in še clo jermene njegovih čevljev mu odvezati. Pa zavoljo svoje ponižnosti je bil Janez velik pred Bogom in pred ljudmi. Jezus Kristus sam, večna resnica, je od njega rekel: „Nobeden od žene rojen ni veči, kot Janez Kerstnik.“

b) Kako lepo se sveti v Marijinem življenju njena ponižnost. Tiho in tako rekoč neznan je živel v tempeljnu in v hišici v Nazaretu, in Bog jo je povišal, ker jo je za mater svojega Sina izvolil. Pa tudi pri tem povišanju je ostala ponižna, se je imenovala le „deklo Gospodovo“, in Gospod jo je še bolj povišal v nebesih, kjer jo je čez vse angeljske kore povzdignil, in na zemlji, kjer je od vseh narodov srečna imenovana.

c) Tudi nad Petrom, Gospodovim učencem, se nam kaže lepa ponižnost. Začuden nad obilnim ribjim lovom zakliče: „Gospod, beži od mene preč, zakaj jes sem grešen človek.“ Tudi on je bil od Zveličarja povišan, ker je pervak aposteljnov, skala Jezusove cerkve, njen vidni poglavar in namestnik Kristusov postal.

d) Pavelj, ko je enkrat pri Damasku na pravo pot prišel, je od tistega časa ponižen bil, in ni nič več od ponižnosti odstopil. Zato je bil pa tudi tako pomiloščen, in njegovo djanje tako blagoslovljeno. „Kdor se ponižuje, bo povišan.“

e) Pa čemu vam posamezne svetnike naštevam, da vam to resnico dokažem, kako Bog ponižne povzdiguje? Obernimo svoje oči proti nebesom, preglejmo brezštevilno trumo izvoljenih, nad vsemi in vsakim najdemo poterjeno: zato so v nebesih povišani, ker so se nekda na zemlji poniževali.

f) Nad tistim pa, ki je to besedo izgovoril, se je to najbolj spolnilo. Jezus Kristus je bil med vsemi najponižniši; on se je ponižal pod vse, in zato je bil povišan čez vse. Poslušajmo sv. Pavlja, kaj od tega govori: „Ponižal je sam sebe, in je bil pokoren do smerti, smerti pa na križu. Pa ravno zato ga je tudi Bog povišal, in mu dal ime, ktero je čez vse imena, da se v imenu Jezusovem vsako koleno priklanja, teh, ki so v nebesih, na zemlji, in pod zemljo. In vsak jezik naj spričuje, da ima Gospod Jezus z Očetom enako veličastvo in oblast.“ S svojo ponižnostjo je Jezus tudi svoji človeški natori pridobil božjo čast in slavo, ktero je kot Bog od vekomaj imel pri Očetu.

Sklep.

Torej, poslušavci moji, bodite ponižni, ponižujte se pod mogočno roko božjo, da vas poviša ob času obiskanja“ (I. Pet. 5, 6.)

Sovražite prevzetnost, napuh, nečimerno domišljijo; napuh hodi pred padeem, in kolikor višej se kdo povzdigne, toliko globej pade. V vedno posvarjenje zapišite si v svoje serce, ali pa tudi v svoje molitevne bukve besede Jezusove: „Vsak, kateri se povišuje, bo ponižan, in kdor se ponižuje, bo povišan.“ Amen.

Pridige ob raznih priložnostih.

Pridiga pri novi meši.

(O daritvi sv. meše in o daritvi vsakega duhovna; gov. dr. A. Cigoj v Peumi pri Gorici 4. avgusta 1878.)

„Gospod naj se spomni vseh tvojih daritev in tvoja žgavna daritev naj mu dopada.“ (Ps. 14.)

V v o d.

Od nekdanj se vpeljanje novomešnika v cerkveno službo slovesno obhaja. Novica, da bo kdo novo mešo pel, gre od ust do ust, in stari in mladi, bližnji in daljni k nji pritečejo. Vsi hočejo novoposvečenega videti, vsi mu čast skazati in vsi Boga zahvaliti, da je zopet enega delavca v svoj vinograd poklical. Tudi Vi, dragi poslušavci, ste se danes od vseh krajev tukaj zbrali in se sv. nove meše veselite, ker upate, da bo imela sv. cerkev v svojih pričujočih kar žalostnih okoliščinah in velikih potrebah na častitem novomešniku novo podporo in pomoč. In tako je prav; zakaj duhovni širjajo po svojih naukih ljubezen, mir in edinost, srečo in blagoslov božji med ljudmi. Rzsodite sami, kaj bi bilo, ako bi duhovnov več ne imeli. Kdo bi Vas učil, kdo Vam pravo pot kazal, ki v nebesa pelje, kdo Vas tolažil, kdo Vam sv. zakramente delil, kdo za žive in mertve meševal?

Duhovni so od Boga poslani, naj bi svet zmot in greha obvarovali in vse ljudi iz doline solz pripeljali v nebeško domovino: „Pojdite po celem svetu, učite vse narode; kdor veruje in se da kerstiti, bo zveličan, kdor ne veruje, bo pogubljen.“

Duhovska služba ni pa tako lahka in prijetna, kakor bi kdo mislil, marveč polna težav in terpljenja. Duhovni darujejo vsaki dan sv. mešo, ki je središče službe božje in keršanskega življenja. Ni pa zadosti, da Sina božjega, Jezusa Kristusa, na altarlju darujejo, morajo se tudi oni ž njim darovati, tudi oni postati zaklana jagnjeta: „Nobeden ne more postati vreden služabnik altarja“, piše sv. Gregor, ako se ne pred vsem kakor živi dar Bogu daruje“ (orat. I.)

Ta dvojna daritev duhovnov naj bo zato predmet mojega današnjega govora. Jes rečem:

I. Duhovni darujejo na altarcu najsvetejšo daritev.

II. Morajo se pa tudi sami Bogu darovati.

Ti pa vsegamogočni, večni Bog, razsvetli mi um in daj mi pomoč, da bom le to govoril, kar je v tvojo čast in v zveličanje mojih poslušavcev. Naj beseda iz mojih ust teče kakor pohleven dež z neba in naj bo rodovitna, kakor juterna rosa. Poterpežljivo in pobožno me poslušajte!

I. del.

Daritev v širjem pomenu je vsako zunanje ali pa notranje čednostno ali dobro djanje, ki ga Bogu v čast prinašamo, kakor molitev, post, milošna, ponižnost, poterpežljivost itd. Daritev v ožem pomenu, od ktere najpred govorim, je zunanji vidljiv dar, ki ga človek s kakim namenom daruje.

Daritve te baže so tako stare, kakor je človeški rod. Ker so ljudje svojo grešnost pred Bogom spoznali in tudi dolžnost, se mu zahvaliti za prijete dobrote, začeli so mu darovati, da bi ga ložej zavoljo grehov potolažili in Njegovo prijaznost in milost si zadobili.

Že Kajn in Abelj, sinova prvih staršev, sta Bogu darovala. Kajn, ki je bil kmet, je daroval od pridelkov na polji, Abelj, ki je bil pastir, od pervine svoje črede.

Pravični Noe je altar izzidal in Bogu od vseh čistih žival daroval. (Gen. 8, 20.) Abraham, zarodnik izraeljskega ljudstva, je po več krajih altarje postavljaj in Bogu daritve prinašal. Tako beremo tudi od Izaka, (gen. 26, 25.) Jakoba, (gen. 33, 20.) od sinov Jakobovih v Egiptu itd. Postavodajavec Mojzes je po božjem povelju izraeljskemu ljudstvu veliko in mnogoterih daritev zaukazal. Vsaki dan so morali zjutraj in zvečer jagnje zaklati in Bogu darovati.

Vse te daritve pa, kristjani moji, so bile same na sebi prazne, ker niso imele nikake veljave, ako ni bil darovavec čistega ali vsaj zgrevanega serca. Zato se Bog večkrat po prerokih pritožuje, da mu daritve nespokorjenega ljudstva ne dopadajo, „k čemu mi je množica vaših daril“, kliče po prerokih Izaiju in Jeremiju, „Vaše kadilo mi je zoperno. Jaz sem sit vaših žgavnih daril . . . Ako jih tudi podojite, vendar vas ne bom uslišal.“

To so bili žalostni časi, ko se ni moglo od nobene daritve za gotovo reči, da Bogu dopada. Mi ljubeznjivi, smo veliko srečnejji, ker imamo daritev, od ktere za terdno vemo, da Bogu gotovo zmiraj dopada; zakaj pri tej daritvi se daruje Sin Božji, nad katerim nebeški Oče največe dopadanje ima: „Ta je moj Sin, nad katerim svoje dopadanje imam“, je pričal glas iz nebes, ko je bil Jezus v Jordanu kerščen in na gori Tabor poveličan. In ravno tega Jezusa

daruje duhoven pri sv. meši pod podobo kruha in vina nebeškemu Očetu.

Tako je učila zmiraj sv. cerkev, katero sv. Duh vodi, ki se ne more motiti, ki je steber in podlaga prave vere. Kar je Tridentinski zbor pred več ko 300 leti zoper nevernike pričal, da se pri sv. meši ravno tisti Jezus Kristus daruje, ki se je na sv. križu daroval in da med daritevjo na križu in daritevjo pri sv. meši je le ta razloček, da una je bila kervava, ta pa je nekervava, — to kristjani moji, so cerkveni učeniki vseh stoletij pričali. Tako je učil sv. Avguštin v petem stoletju, Gregor Nisenski v četrtem, Ciprijan, Klement Aleksandrinski, Origines v tretjem, Dijonis, Irenej, v drugem. Tako so učili sv. aposteljni, tako je učil Jezus večna resnica: Nebo in zemlja bote prejšle, njegove besede ne bodo prejšle.

Ko pri zadnji večerji kruh v roke vzame in med aposteljne deli, reče: „Vzemite in jejte, to je moje telo? In ko kelh z vinom vzame, pravi: Pijte vsi . . . to je moja kri, ki bode za vas prelita.“ Potem še pristavi: „Delajte to v moj spomin“ to je, spreminjajte tudi vi po oblasti, ki vam jo dam, kruh in vino v moje telo in mojo kri, darujte me pod podobo kruha in vina nebeškemu Očetu. Te oblasti pa niso samo le aposteljni imeli, ampak jo imajo vsi njih nasledniki, ki so v katoliški cerkvi veljavno v mešnike posvečeni.

Ako se pri sv. meši sam Jezus daruje, ravno tisti Jezus, ki je bil od sv. Duha spočet, iz Marije device rojen, ki je za nas na križu umrl, od smerti vstal, v nebesa šel, ravno tisti Jezus, ki bode enkrat prišel sodit žive in mertve, pravi Bog in človek, kralj nebes in zemlje — ni težko sprevideti, da na svetu ni čistejše svetejše in Bogu dopadljivše daritve, kakor je sv. meša. Sv. meša je najpopolnši bogočastni in zahvalni dar,

najmočnejši bogospravni dar,

najkrepkejši bogoprosni dar.

Sv. meša je najpopolnši bogočastni dar, zakaj večega spoštovanja in večje časti ne zamoremo Bogu skazati, kakor če mu Njegovega ljubeznjivega Sina, nad katerim on največe dopadanje ima, pred tron položimo in ga v imenu tega neomadeževanega jagnjeta molimo in častimo.

Neka pobožna duša je serčno želela Boga prav in vredno častiti. Tej pobožni duši Bog razodene: „Draga hči, vedi, da me ena sama meša veliko več časti, kakor me ti počastiti želiš.“

Sv. meša je tudi najmočnejši bogospravni dar za naše grehe. „Ako kri jagnjet in juncev omadeževane posveti . . . koliko več bode kri Jezusa Kristusa . . . našo vest od mertvih del očistila“! (Hebr. 9, 13. 14.)

In zares. Kdo bi zamogel dvomiti, da sv. meša serd božji zavoljo naših grehov zopet potolaži, ako pomisli, da pri sv. meši se ponavlja smert, ki jo je Jezus za naše grehe preterpel?

„Moja misel je,“ piše pobožni služabnik božji, Lenard a Porto Mauricio; da, ako bi sv. meše ne bilo, svet bi že bil pokončan, ker bi ne zamogel, težo grehov prenašati.

Tega ne smete pa tsko zastopiti, kakor da bi za odpuščanje grehov drugzega ne bilo potreba, kakor sv. mešo slišati ali pa za se meševati dati pustiti. Sv. meša ne nadomestuje zakramenta sv. pokore; ali po tej najsvetejši daritvi zadobimo pomoč, da grehe prav spoznamo, jih serčno obžalujemo, se jih prihodnjič ložej varujemo in v dobrem stanovitni ostanemo. Pri sv. meši se tudi nekako udeležimo neskončnega zasluženja Jezusa Kristusa in zadobimo tako odpuščanje časnih kazni. Zato se tudi sv. meša daruje za duše v vicah, ki imajo še časnih kazni terpeti in si same ne morejo pomagati.

Tako uči sv. vera, in Tridentinski zbor žuga tistim s preklestvom, ki bi tajili, „da sv. meša je bogohvalna in bogospravna daritev, in da se sme darovati za žive in mertve, za grehe in kazni in v zadostenje“ (22. s.)

Ako je tedaj tvoja vest z grehi obtežena in oskrunjena, le bližaj se s pravim zaupanjem altarju; kri Jezusa Kristusa bode tvojo vest zopet oprala. Moli še posebno danes skesanega serca z novoposvečenim mešnikom: „Sprejmi, vsegamogočni večni Bog to neomadeževano daritev, jaz ti jo prinesem za svoje neštevilne grehe, zamere in zamude . . . Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ, usmili se mene.“

Sv. meša ni le bogohvalna in bogospravna, ampak je tudi najmočnejša bogoprošna daritev v vseh dušnih in telesnih potrebah.

Kaj zamore Boga bolj nagniti, da uslišuje naše prošnje, kakor če ga v imenu Tistega prosimo, ki nas je po svojem terpljenju in po svoji smerti greha rešil in v otroke božje spremenil, in se še zmiraj v naše zveličanje nebeškemu Očetu daruje? Zato sklenja sv. cerkev prošnje molitve v imeni Jezusa: „Prosimo te o Bog . . . po Jezusu Kristusu, gospodu našem, ki s teboj in s svetim Duhom vred kraljuje Bog od vekomaj do vekomaj.“

Že pred 15. stoletji je pisal sv. Ciril, jeruzalemski škof: „Darujemo sv. mešo za mir cerkve, . . . za cesarje, za njih vojsko (armado), za bolne, žalostne, stiskane, sploh za vse, ki pomoči potrebujejo.“

Tudi cerkvena zgodovina priča, da je daritev sv. meše pomagala in storila, da so bile ubranjene vojske, odvernjene kužne bolezni, lakote, huda vremena, povodnje itd.

Ako tedaj v stiskah živiš, ako ti uboštvo ali bolezen življenje greni, ali ti zavoljo velikih skerbi skoraj spati ne zamoreš, le priteci s polnim zaupanjem k altarju in prosi nebeškega Očeta, naj ti gledé na neskončno zasluženje svojega ljubeznjivega Sina, ki se tudi za te daruje, tvoj križ odzame; če ti pa to ni v dušni prid, naj ti ga vsaj polajša, da ga ložej in bolj voljno nosiš. Tvoja molitev ne bo

zastoj: „Pridite k meni vsi, ki ste revni in obloženi, jes vas bom okrepčal.“

Ker se tedaj pri sv. meši Jezus Sin božji daruje in ker je sv. meša najpopolnša bogohvalna, bogospravna in bogoprošnja daritev, ni ga na svetu svetejšega opravila kakor je sv. meša. Sv. meša je najterdneja zaveza med Bogom in človekom, živi studenec milosti božje, svetlorudeče solnce, ki vsaki dan izza naših altarjev izhaja in temo sveta razsvitljuje, sv. meša je središče katoljskega življenja, vse bogaboječnosti in zveličanja.

To so naši verni in pobožni spredniki dobro vedeli; zato so po teh krajih toliko cerkev sèzidali, naj bi se v njih sv. meša opravljala in sv. zakramenti delili, so jih lepšali in kaj radi va-nje prihajali. To so posebno živo spoznali kristjani prvih časov, ki so se po skritih krajih in po noči zbirali k službi božji, ker zavoljo preganjanja niso smeli očitno in po dne.

Kako osramotijo ti in enaki zgledi tiste kristjane današnjih časov, katerih se posebno po mestih in terjih veliko nahaja, ki nimajo za sv. mešo nekake zastopnosti in ljubezni, katerim je vsaka pot v cerkev pretežka, vsako vreme neugodno, vsaka meša predolga. Kako ojser bo enkrat odgovor za toliko nehvaležnost! Ne bodite takim enaki, častiti poslušavci, ampak pridite, če je mogoče, tudi ob delavnikih k sv. meši in bodite z zgrevanim in hvaležnim srcem pričujoči. Bog bode vaš trud in vašo gorečnost obilno poplačal. Živa ljubezen do te najsvetejše daritve je največi dobiček, ki vam ga nova sv. meša zamore prinesti. Tako bote tudi novomešniku največ veselja napravili, ker on ne išče svoje časti, ampak božje poveličanje.

II. del.

Duhoven daruje Bogu na altarju najvetejšo daritev, mora se pa tudi sam Bogu darovati.

Duhovni so namestniki Kristusovi, ker nadaljujejo odrešenje sveta, ktero je Jezus ustanovil. „Kakor je Oče mene poslal, tako pošljem tudi jes vas“. „Mi smo poslanci na Kristusovem mestu“, piše sv. Pavelj na Korinčane (2 Kor. 5, 10.) Kristus je pa s svojim terpljenjem in s svojo smertjo svet odrešil, daroval se je z dušo in telesom za zveličanje sveta. Zato morajo tudi duhovni, njegovi nasledniki, v službi veliko terpeti, tudi oni se morajo darovati. Sicer mora vsaki, ki hoče zveličan biti, križ nositi za Jezusom; ali duhovni, ki imajo drugim pot v nebesa kazati, morajo med prvimi biti. Le premišljujmo enmalo življenje dobrega duhovna.

Da vsaki dan sv. mešo uredno obhaja, mora za največo čistost svojega serca skerbeti. „Kako čiste morajo biti roke“, piše sv. Kri-zostom, „ki to sv. delo opravljajo, ki se dotikajo telesa Jezusovega; kako čista morajo biti usta, ki izrekujejo skrivnostne besede, kako čist jezik, ki je rudeč od predrage kervi . . . kako čisto mora biti

serce, ki postane vsaki dan prebivališče Najsvetejšega! Tudi Tridentinski zbor tirja od duhovnov, da naj daritev sv. meše z največo čistostjo, ki je mogoča, opravljajo. Čistost serca se pa, kakor sami dobro veste, ne da ohraniti brez zatajevanja samega sebe, brez mertvičenja telesa, trudnega dela, posta in molitve, brez bojev in vojsk.

Zato opominjajo škof novoposvečene mešnike! Glejte . . . da, ko bote skrivno smert Gospoda našega obhajali, v svojih udih mertvičite vse grehe in vse poželjenje.

Ne le opravilo sv. meše, ampak tudi dober zgled, ki ga je duhoven svetu dolžen, tirja od njega, da v vednem zatajevanju samega sebe živi, da se daruje. Po besedah sv. papeža Gregorja in Tridentinskega zbora so duhovni zerkalo ali špegel, v kterega ljudje gledajo, da vedó, kaj imajo posnemati in kaj opuščati. „Na te vseh oči gledajo, je pisal pred več ko štirinajstimi stoletji sv. Jeronim duhovnu Nepoceanu: „tvoja hiša in tvoja obnaša . . . ste učenci, kako naj se vsi pošteno obnašajo“. Zategadel imajo duhovni dolžnost, v celem svojem djanju in ravnanju zgled prave čednosti in pobožnosti dajati. Ali jim ni pa v ta namen treba ojstro živeti, vsemu posvetnemu radovanju odumreti, večkrat tudi nedolžnega veselja se zderžati, da nobenemu pohujšanja ne dajejo. Zakaj število tistih ni majhno, ki jih ogledujejo, in ako ktero slabost nad njimi najdejo, jo povečajo in s tem lastne grehe izgovarjajo: „Saj duhovni tudi niso bolji kakor mi“. Prazen izgovor, ker se tudi pastir lahko pogubi.

Poglejmo še na mnogoverstna opravila dušnega pastirstva.

Dušni pastir mora neutrudljivo oznanovati božjo besedo, učiti, prositi, opominjati, žugati, naj bi nobeden s prave poti ne zabredel, ki v nebesa pelje. Pridigovati pa je težej, kakor kdo misli. Treba je doma se truditi, premišljevati, ktere resnice so poslušavcem bolj potrebe in kako jih oznanovati, da se ložej serca primejo; treba je, posebno po velikih cerkvah persi in glas napenjati itd. Ali vse to še radi prenašamo. Kar nam prav za prav pridigovanje teži in greni, je žalostna prikazen, da malo kaj pomaga. Veliko jih se za božjo besedo še zmeni ne, posebno po mestih in terjih; od nevere, strasti in greha zmotenim, jim je nauk Kristusov, kakor nekaj judom in ajdom, neumnost in pohujšanje. Ker niso iz Boga, ne poslušajo besede božje. Spet drugi hodijo sicer k pridigi, si je pa k sercu ne jemljejo in malo ali nič sadu ne donašajo. Nekaj božjega semena pade na pot, in snedó ga ptice, nekaj med ternje, ki setev uduši, nekaj na skalnata tla, kjer nima mokrote in zveni — in le nekaj pade na dobro zemljo in sad obrodi.

Kako bitko je za dobrega duhovna, ko vidi, da, čeravno vsako nedeljo in vsaki praznik oznanuje nauk Jezusov, je vendar toliko mlačnosti in toliko grehov med ljudmi? Kakor je nekaj prerok Jeremija žaloval črez nespokorjeno jeruzalemsko mesto: „Ranjen sem zavoljo ran mojega ljudstva in močno žalujem“, ravno tako žaluje

dobri duhoven črez nespokorjene grešnike, črez nesramno mladino, črez pijance, krivičnike in vse, ki hodijo po široki cesti večnega pogubljenja.

V šoli, kjer otroke keršanskega nauka uči, najde nov križ. Otroci so nemarni in raztrešeni in mnogo jih je terde glave. Duhovni učenik jih napeljuje h keršanskemu življenju, drugi pa in clo domači jim pohujšanje dajejo in v njih sercih zatirajo dobro seme, ki se je v šoli sijalo. Ali ni to terpljenje za duhovna? On bi rad dušam v nebesa pomagal, drugi jih pa v pekel vlačijo!

Zlo imenitno opravilo dušnega pastirstva je vestno oskerbovanje spovednice. Spovedovati je pa večkrat prav težko. Ne govorim tukaj od telesnega truda, ampak od velikega poterpljenja, ki ga mora spovednik imeti z nevedneži, lahkemiselniki, nespokorneži, z obupaječimi itd. Nevedneže mora podučiti, lahkemiselnike posvariti, nespokorne prositi in zarotiti, obupane tolažiti, vsem mora vse postati, da vse Kristusu pridobi, mora se darovati za zveličanje duš. Kaj pa še le, ako včasih nič ne opravi in žalostnega serca spovednico zapusti?

Duhoven ima tudi dolžnost bolnike obiskovati in jih pripravljati na neznano pot v strašno večnost. Bolnik je pa včasih dalječ preč; pot, ki k njemu pelje, je slaba; znabiti je ravno huda ura, ali černa noč, ali pa bolnik ima kužno bolezen. In vendar mora duhoven k njemu, posnemaje zgled dobrega pastirja, ki da tudi življenje za svoje ovčice. Prijatli in domači se plašni že umikujejo, duhoven ga še zmiraj tolaži in njegovo dušo Bogu priporoča. Kakošno britkost občuti duhoven pa tedaj, kedar se bolnik ne da obuditi, da bi se serčno kesal nad svojimi grehi, da bi terdno veroval, zvesto zaupal in keršansko ljubil; ali pa če ga prepozno pokličejo, ko bolnik ni več pri pameti. Nesrečnež ni maral v zdravih dnevih za duhovne, zdaj njih pomoči potrebuje in je več ne najde, ampak nespokorno umerje. Žalosten ga zapusti dušni pastir, ker mu vera in pamet pravita, da ta duša bo težko rešena.

Na to in drugo vižo se darujejo duhovni za blagor njim izročeni duš. Kako jim pa svet to plačuje? V vsaki fari in soseski se najdejo dobri, pobožni kristjani, ki svojega duhovna ubogajo in spoštujejo in ki so njegova lepota in veselje. Nahajajo se pa posebno v današnjih izobraženih časih tudi hudobni, kterim je duhoven tern v očeh in ki se bi ga radi znebili, ker se njih spačenemu življenju zoperstavlja. Zato ga začnejo zaničevati, njegove najmanje slabosti razkrivati in mu čast kratiti.

„Kakor so mene zaničevali“, je Jezus apostelnom djal „tako bodo tudi vas; zakaj hlapec ni večji, kakor gospodar“. Od nekdanj je tema luč sovražila, od nekdanj so hudobni pobožne preganjali. In ako je en sam tak rogovilež v soseski, duhovnu dovolj terpljenja pripravlja.

Nočem težav duhovskega življenja nadalje razkladati in opisovati, ker se skoraj bojim, da bi novomešniku veselje skalilo. Le to še omenjam, da slabi duh sicer vse ljudi v greh zapeljati skuša, duhovne pa najbolj, ker je njih greh večji in zavoljo pohujšanja tudi drugim močno škoduje. „Simon, Simon,“ je Jezus sv. Petru rekel „glej satan vas je hotel imeti, da bi vas presijal kakor pšenico“, to se pravi, da bi vas močno skušal, „jes pa sem molil za te, da tvoja vera ne opeša.“ Molite tudi vi, dragi poslušalci, za vaše duhovne; bolj ko je njih stan imenitniši, tem večje in težje dolžnosti imajo. Častite in ljubite jih, imejte zaupanje do njih v življenju, ker ob smertni uri jih bote potrebovali! Poteptite ž njih majhnimi slabostmi in ne pozabite, da morajo oni veliko več z vami potepeti. Ako bi pa kterege našli, ki ima malo častivrednega na sebi, spoštujte ga vsaj zavolja tega, ker je prejel posvečenje. Saj je vendar namestnik božji in vi ne bote za-nj račun dajali. Pospemajte velikega cesarja Konstantina, ki je duhovski stan tako častil, da je rekel: „Ko bi videl, da se služabnik božji pregreši, ne razodel bi tega pregreška nobenemu, ampak bi ga pokril s svojim cesarskim plajščem“, in vtisnite si danes v serce besede Jezusove, ki veljajo od vseh duhovnov: „Kdor vas časti, mene časti, kdor vas zaničuje, mene zaničuje“.

Sklep.

H koncu se še k tebi obrnem, dragi brat v Kristusu, in ti na dan tvojega ženitovanja srečo voščim v imenu visokovrednega duhovstva, ki te s svojo pričujočnostjo časti in v imenu vseh mojih poslušavcev. Bog ti podeli modrost, moč in gorečnost v tvojem visokem stanu in ti daj veliko veselja doživeti. Nič ne maraj, da ti je previdnost božja ptuje kraje odločila, kjer boš pastiroval. Kato-liška cerkev je le ena in povsodi smo v službi božji. Skerbi raje, da boš priden duhoven, ki sebi in drugim v nebesa pomaga, vse drugo ima le majhen pomen. Kadar dnevi pridejo, ki bodo vse drugači kakor današnji in ki ti ne bodo dopadli, kedar boš moral po ternjevi poti hoditi, išči pomoči in tolažbe pri najvišem pastirju, Jezusu Kristusu, ki te je za svojega služabnika izvolil. Prosi ga potrebnih milost in gnad posebno, kedar ga na altarcu daruješ, zakaj sv. meša je nevsušljiv studenec milosti božje za te in vse ljudi.

In ker danes to najsvetejšo daritev v prvič opravljaš, skazi se hvaležnega vsem, ki so ti k tej sreči dosti ali malo pripomogli. Daruj za svojo dobro mater, ki te je s težavo zredila in ta dan že dolgo željno pričakovala, za ranjega očeta, da ga Bog, ako bi še kaj potreboval, h koncu očiščevanja pripelje, za svoja dva brata in za sestro in celo zlahto, ki se s teboj veseli. Spomni se duhovnega očeta in matere, ki ti iz keršanske ljubezni novo mešo tako lepo odrahnata, svojih družic, ki so te s cveticami opletle, ki so spomin

nedolžnosti. spomni se vseh živih in mrtvih poštene peumske soseske in nje že sivega dušnega pastirja, ki te je kerstil in učil. Moli še posebej za sv. očeta papeža Leona, naj ga Bog v teh težavnih časih v vodstvu cerkve podpira. Za našega svitlega cesarja Franca Jožefa, naj vsegamogočni Gospod njegovo kraljestvo sovražnikov obvaruje, moli za milostljivega goriškega nadškofa Andreja, za tvojega ljubeznjivega knezoškofa Valentina, ki te je posvetil, in kateremu si hvaležnost dolžen, za vse tvoje predpostavljene in učnike, moli in daruj za nas vse in za celo keršanstvo, in blagoslovi nas zdaj, da bo milost božja pri nas prebivala, da pobožno živimo in se enkrat vsi nebeškega kraljestva vdeležimo! Amen.

Za god cerkvenega patrona sv. Jerneja.

(Kako ta god obhajati.)

„Izmed učencev je Jezus dvanajst izbral, ktere je tudi aposteljne imenoval.“

(Luk. 6)

Vvod.

Lepo je gledati zlato solnce, ki zjutraj izza gor prisije; blede luno, ki prijazno izza hribov priplava; svitle zvezde, ki na ponočnem nebu igrajo. Pa še lepši je gledati v duhu svetnike in svetnice božje, ki tam gori v svetem raji prebivajo, in „se svetijo kakor solnce v kraljestvu svojega Očeta.“ Tudi mi, ljubi moji, danes v duhu gledamo na nekega svetnika — na patrona te svete cerkve — na svetega aposteljna Jerneja; mi danes obhajamo spomin tistega dne, ko je bila ta hiša božja na ime svetega Jerneja posvečena; mi danes obhajamo spomin tistega dne, ki se je tukaj prvokrat nekervava daritev svete meše nebeškemu Očetu doprinesla; — spomin tistega dne, ki je Jezus Kristus, naš Odrešenik in Zveličar, v podobi belega kruha, ta sveti oltar za svoj tron izvolil. — Glejte! visok in vesel praznik mi danes toraj obhajamo! Kaj nam je toraj storiti, da ta sveti in veseli dan prav po keršansko — Bogu in sv. Jerneju k česti, — nam pa k večnemu zveličanju obhajamo? In ravno od tega, kako gre danešnji praznik keršansko obhajati, od tega hočem vam govoriti. Pripravite se, me pazljivo poslušati!

Razlaga.

Ako hočemo mi danešnji sv. praznik po keršansko obhajati:
1. Hvalimo najpoprej Boga, da je svetemu Jer-

neju gnado in pomoč dal, pobožno in sveto živeti in se zveličati.

„Vsak najboljši in najpopolnoma dar pride iz nebes — od Očeta svitlobe“ uči sv. Jakob. Sv. Jernej je bil doma v Kani Galilejski; in moder učenik judovske vere. Ali božja milost in luč ga razsveti, da spozna Jezusa za božjega Sina; božja pomoč ga poterdi, da za Jezusom hodi, in njegov nebeški nauk oznanuje; — ga poterdi, da za sveto keršansko vero grozno terpi in grenko smert stori.

Za to, ljubi kristjani! dajmo večno hvalo nebeškemu Očetu, da je našega patrona, sv. Jerneja, tako s svojo gnado razsvetlil in poterdil; darujmo z gorečo pobožnostjo danes dar svete meše k božji časti; pojmo z veselim srcem sv. pesmi k božji časti, in prosimo ga, da tudi nas razsveti in poterdi, po pravem potu hoditi!

Ako hočemo današnji praznik po keršansko obhajati:

2. Učimo se danes od sv. Jerneja, za nebeško krono stanovitno se vojskovati. — „Nebeško kraljestvo silo terpi, in le tisti, ki si prizadevajo, ga bodo dosegli,“ pravi Jezus, in uči nas življenje vseh svetnikov. Le ternje jim je zemlja rodila, — huda je bila vojska za nebeško kraljestvo: vse so zapustili, kar človeku pri srcu leži; vse so dali: blago — kri — in življenje in vse to z veselim srcem: „da so vredni bili spoznani za Jezusa kaj terpeti!“ Tudi naš cerkveni patron je veliko terpel: sv. Jernej je bil z nogami na viš na križ razpet in mu koža čez glavo potegnjena in na slednje glava odsekana! — Učimo se danes za nebesa se vojskovati; premagajmo sovražnike večnega zveličanja! Ja, premagajmo prvič: slabo poželjenje svojega serca.

Le majhna reč je človeško serce, pa vendar veliko nevarnih in hudobnih reči iz serca vstaja. V človeškem sercu rastejo prevzetne misli, da človek sam sebe preveč štima, Boga pa hvaliti pozabi. — V človeškem sercu se rodi žeja za posvetnim veseljem in za časnim blagom: dobro vest, dušo — Boga in nebesa so nekteri pripravljeni dati za posvetne reči; — v človeškem sercu se vnema nečisti ogenj, kateri prej ne vgasne, dokler ni truplo in duša požgana; — v človeškem sercu se redi požrešnost, ki goni človeka od pijače do pijače; se redi jeza in sovražstvo in drugo hudo poželjenje. Glejte ljubi poslušavci! kakor na vodi valovi ustajajo, in ladjo požreti hočejo; tako vstaja v našem sercu hudo poželjenje, in nas želi v peklenki brezden potopiti; po besedah sv. Jakoba: „Vsak bo skušan, vabljen in vlečen od svojega poželjenja, kedar pa poželjenje vstaja, rodi greh; greh pa, kedar je storjen, porodi smert.“ — Vojskujmo se torej serčno zoper slabo poželjenje svojega serca, tako je storil sv. Jernej, in Kristus nas vabi: „Kdor hoče moj učenec biti, naj sam sebe zataji!“ Vojskujmo se stanovitno zoper hudobni svet in hudobne ljudi.

Hudobni ljudje so hotli aposteljne, učence in druge svetnike v nevero in greh pripraviti; hudobni ljudje so jih preganjali, mu-

čili in morili. Taka se je vselej godila, in se še sedaj po svetu godi. Velikokrat mora brunni kristjan, ki prav po svojej veri živi, zasmehovanje in sramoto prestajati; velikokrat mora pravični kristjan, ki s hudobnimi noče potegniti, preganjanje in krivico terpeti. Pa nič za to, vi pravični! poslušajte, kar Kristus, naš prihodnji sodnik in plačevavec, pravi: „Srečni so tisti, kateri so zavoljo pravice preganjani; zakaj njih je nebeško kraljestvo.“

Varujmo se tudi hudobne tovaršije!“ Kdor se smole dotakne, se osmoli;“ kakor se pa smola roke prime, tako se prime gerdo zadržanje tvojega serca, ako se s hudobnimi tovarši obhodiš. O koliko poštenih mladenčev so slabe tovaršije zapeljale in zmotile; o koliko nedolžnih deklic je v hudih tovaršijah ob devištvo in poštenje ogoljufanih! Preljubeznjiva mladina! serce se mi od žalosti terga, ko vidim toliko zapeljivcev, ki tebe obdajajo: „Varuj se zapeljivih volkov“, kakor te Jezus opominja. — Vi pa pošteni starši, gospodarji in gospodinje, varujte skerbno svoje otroke in podložne slabe tovaršije, od njih duš boste ja enkrat rajtingo dajali!

Učimo se toraj za nebeško kraljestvo se vojskovati, kakor je storil naš cerkveni patron, sv. Jernej!

Tudi vesel dan mi danes obhajamo; vesel spomin na tisto večno veselje, kterege sv. Jernej tam gori v nebesih uživlja; za to:

3. Veselimo se tudi mi na veliki praznik svojega cerkvenega patrona, sv. Jerneja!

Sv. Pavelj pravi: „Bratje, veselite se v Gospodu! še enkrat rečem: veselite se!“

Pa vsako veselje Bogu ni dopadljivo, naši duši ni v zveličanje. Ob visokem godu boljši jesti in piti, z veselim srcem božje dari vživati, je božja volja; — pa cele noči po tabernah noret, preklinjati, pijančevati, se tepsti: preljubi! to ni keršansko veselje, to je velik greb. Za to pošteni možje in mladenči! ki se danes na shodu tukaj znajdete; o lepo vas prosim! pri svojem veselji nikoli ne zabite svoje neumerjoče duše, in svetega, pravičnega sodnika! Ali veste uro svoje smerti? kaj bi začeli, ko bi vas smert ravno pri grešnem veselju zagrabila, in postavila na ojstro pravico božjo? Zatorej bratje, veselite se vselej v Gospodu, veselite se vselej po keršansko!

Pristopite tudi ve bližej, keršanske dekleta, ki ste danes na somenj prišle, pojdite bližej in poslušajte, kar vam danes povem.

Kakor se sveti med zvezdami juterna danica, tako se sveti med dekleti čista devica; telo čiste device je posvečen tempelj svetega Duha — nje nedolžno serce je izvoljen tron Jezusa Kristusa. Srečna si deklica, Jezusova nevesta, Marijina hči, tovaršica angeljev, dokler v tvojem sercu še cveti bela lilija svete nedolžnosti! Čista nedolžnost je več vredna, ko zlato in srebro celega sveta; pa enkrat zgubljena je večno zapravljen, celi svet je poverniti ne more. Keršanska dekleta! rožice žlahtne vsako vigred pricvetijo: roža zgubljene ne-

dolžnosti pa je na večno pokopana. Zato, ljube moje! varujte se skerbno sovražnikov, ki vaši nedolžnosti mreže nastavljajo: veliko jih je, barajte jih, ki so ravno ob somnju svojo nedolžnost zapravile. Veselite se toraj, keršanske device! ali veselite se v Gospodu! Ne pozabite lepih besed sv. škofa Krizostoma: „Ki bi toliko svetlih zvezd na nebu bilo, kakor se je že grehov na raji storilo, — bila bi temna noč svetlejša kakor beli dan.“

Sklep.

Marsikteri si bo danes mislil: „Naj pridigar pravi, kar hoče; jes bom vendar le živel, kakor jes hočem.“ Prijatelj! to ni resnica, da jes pridigam, kakor jes hočem; jes moram učiti, kakor je Kristus učil, in kar so učili sveti aposteljni in učenci; — to pa je resnica, da ti vendar le živiš, kakor ti hočeš; pa pomisli na hudo smert — na ojstro sodbo — na strašno večnost!

Prosimo, ljubi kristjani! danes goreče in pobožno nebeškega Očeta, da nam svojo milost in pomoč dodeli, kakor našemu cerkvenemu patronu, sv. Jerneju, da se stanovitno vojskujemo za večno krono nebeškega veselja! Amen!

Pridiga za god sv. Mihaela.

(Meč sv. Mihaelja; gov. J. A.)

„Kdo je kakor Bog“!
Tako se imenuje po naše sv. Mihael.

Vvod.

Srečna hiša, srečna vas, srečna dežela, kjer ljubi mir prebiva! — Ali če se okrog oziramo, če pogledamo, kako se na svetu godi, bomo se prepričali, da je malo miru. Koliko je hiš, kjer namesto miru hrup in kreg gospodari; koliko srenj, v katerih se sosedje zastopiti ne morejo; koliko dežel, kjer vojska strah in grozo napravlja. — Lani so se Serbi in Černogorci bili s Turkom; letos se pa Rus in Turk streljata in pobijata — in Bog zna, kdaj bo vojske konec in če nazadnje tudi nas na bojišče ne zvabijo. — Tako se zmiraj sliši o vojskah; če niso v naših krajih, so pa drugod. Brez vojske skoraj nikoli ni; vojske so bile, ko nas ni bilo in bodo, ko nas ne bo. Bog jih pripušča, da hudobni svet tepe in pokori. — Pa nikanar se ne čudimo, da so na zemlji vedne vojske, saj nam že sv. pismo pove, da je še clo v nebesih vojska ustala med hudobnimi in dobrimi angelji. Lucifer se je vzdignil in ž njim tretji del angeljev, ki so hotli v svoji prevzetnosti Bogu enaki biti, ki so Bogu pokorščino odpovedali. — Dobri angelji pa, njim na čelu sv.

Mihaelj arhangelj, so se potegnili za čast Božjo, in so se vojskovali zoper hudobne angelje. Sv. Mihaelj je planil nad nje s klicem: Kdo je kakor Bog? kdo se more njemu primerjati? kdo njemu vstavljati? In hudobni angelji so bili premagani in v pekel pahnjeni.

Ljubi moji farmani! zbrali smo se danes ravno iz tega namena, da obhajamo god svojega farnega patrona, sv. Mihelja arhangelja. Pač veseli moramo biti, da takega patrona imamo, ki je izmed najviših angeljev Božjih; po pravici smemo pričakovati, da bodo njegove prošnje za nas veliko pomagale pred tronom Božjim. — Pa naši patroni niso samo naši zagovorniki in priprošnjiki pred Bogom; ampak so nam tudi izgled, ktereга posnemati imamo. — Slišali ste, preljubi, da se je sv. Mihaelj zoper hudiča vojskoval, zato tudi meč v rokah ima. Z ravno tem mečem, s katerim je hudiča premagal, je tudi naše perve starše iz raja zapodil, ko sta hudobna postala.

Tudi mi, preljubi, vedno vojsko imamo; vojskovati se nam je ne samo zoper meso in kri, ampak tudi zoper hudobne duhove (Efež. 6, 12.) Posebno troji so sovražniki našega zveličanja in ti so, kakor jih sv. Janez imenuje: 1. poželjenje mesa, 2. poželjenje oči in 3. prevzetnost življenja. — Zoper te se nam je tedaj vojskovati, pa kako? Vojskujmo se po zgledu sv. Mihaelja; vzemimo v roke meč sv. Mihaelja, na katerem zapisano stoji: „Kdo je kakor Bog“ in zmagali bomo.

O tem hočem danes nekoliko spregovoriti. Sv. Mihaelj arhangelj, naš patron, ti pa prosi Boga za nas!

Razlaga.

Vse, kar je na svetu, je: poželjenje mesa, poželjenje oči, in prevzetnost življenja, kar pa ni iz Očeta, ampak iz sveta. (1. Jan. 2, 16.) In to troje so naši sovražniki, zoper ktere se nam je vojskovati, če hočemo zveličanje doseči.

1. Poželjenje mesa. Kdo zmed nas ni že občutil in sam skušal, kako močen in nadležen je ta sovražnik? Kako težko se je vpirati mesu, kedar kaj poželjuje, kedar človeka v nezmernost, nečistost tišči. So bili hrabri vojščaki, ki so veliko močnih sovražnikov premagali, poželjivosti mesa pa premagati niso mogli. — Vojskovodja Holofern je veliko mest užugal, veliko dežel si podvergel; nazadnje pa se je v Juditne oči vjel in zavolje svoje poželjivosti in pohotnosti poginil. Samson je 1000 filistejcev z oslovsko čeljustjo potolkel; poželjivost pa ga je omamila tako, da ga je slaba ženska Dalila zvezala in sovražnikom izdala. — David je leva in medveda zadavil, Goljata premagal; mesena poželjivost pa je njega premagala, da je prešestoval z Urijevo ženo. Prav ima tedaj sv. Avguštin, ki pravi, da med vsemi vojskami je najhujša vojska zoper meso in

nečistost! — Ker tedaj takega sovražnika imamo, kaj nam je storiti, kako se nam vojskovati? Uzemimo meč sv. Mihaelja v roke, na katerem so besede: Kdo je kakor Bog! To se pravi: Kdo je kakor Bog, ki vse vidi, in kteremu ničesar skriti ne moremo. Kdo je kakor Bog, tako lep, ljubeznjiv in vse ljubezni vreden? Kdo nas zamore res srečne storiti, kdo hrepenenje našega serca nasiliti? Ali mar nemogredoče sladnosti, meseno razveseljevanje? Naše serce je nepokojno in nima miru, dokler ne počiva v tebi o Bog (sv. Avg.). S tem mečem so premagali Egiptovski Jožef, Suzana, sv. Neža, sv. Tomaž Akvinski in drugi. Delajmo toraj tudi mi tako.

2. Poželjen je oči. Tudi naše oči so nam velik sovražnik. Naše oči se rade zagledajo v pozemeljsko, v časno, v minljivo blago; naše oči se le prerade po zemlji, pa premalo proti nebesom obračajo. Nekteri so čisto v ta svet zaverovani, zatelebani. Če več vidijo, več bi radi imeli, dobičkarije ni kraja; grabijo srebro in zlato in ga ni konca nabiranja (Baruh 3, 18.). — In kaj sledi iz tega? Da taki v svet zaverovani čisto pozabijo na nebesa in jih nazadnje tudi res zgubé.

Kaj nam je storiti, ljubi moji, da premagamo tega sovražnika, ki nas s premoženjem, z denarjem in časnimi dobrotami slepi in ob zveličanje pripraviti želi? Vzemimo zopet meč sv. Mihaelja v roke, in recimo: Kdo je kakor Bog? tako bogat, tako stanoviten, tako nespremenljiv? Kaj mi vse časno pomaga, če najpotrebnišega, če gnade, ljubezni božje nimam? Več ko imam, več bom enkrat zapustiti moral; bolj ko se na svet navezujem, težej se bom od njega odtergal, kaj mi pomaga, če ves svet pridobim, na duši pa škodo terpim? — Glejte tako so se vojskovali sveti spoznovanci: sv. Anton, sv. Aleš in drugi, ki so raji vse popustili, premoženje ubogim razdali, da Boga, da nebes, da zveličanja niso zgubili.

3. Prevzetnost življenja. Tudi ta je hud sovražnik naš. Vsak bi bil rad imeniten, spoštovan in čisljan; vsakdo le hrepeni po časti, po visokih službah, potem, kako bi dopadal ljudem. Vsak bi bil rad več, kakor je; malokdo je s svojim stanom zadovoljen. Drug družega skušajo prekositi, se obnašajo in oblačijo bolj, kakor jim stan pripušča. Z eno besedo: Vsak se le raji povišuje; ponižuje se malokdo. — In kaj sledi iz tega? Da se pred ali poznej napuh maščuje, da rado spodleti, da vsa imenitnost mine in se razkadi. V zgled nam je Lucifer. Kaj mu je njegova prevzetija pomagala? Nad zvezde je hotel postaviti svoj tron; pahnjen pa je bil v najglobokejši pekel. Kralj Nabuhodonozor, ki se je Boga delal, bil je do živine ponižan in se je 7 let med njo pasel; kralj Baltazar je iz same prevzetnosti pil iz svetih Jeruzalenskih posod; še tisto noč je zgubil kraljestvo in življenje. Kam je napuh Amana pripeljal? — Kam marsikterega družega, ki ste ga vi poznali ali ga poznate. V nekteri hiši od same prevzetije niso vedeli, kako bi se nosili, zapravljali. Poglejmo zdaj, kaka se jim godi. So bili preveč glasni,

zdaj so pa vtihnili; malo manjka, da že kruha ne prosijo in svoj sram že komaj pokrivajo, ki so se imenitno nosili itd.

Kaj nam je tedaj storiti zoper tega sovražnika? Vzemimo meč sv. Mihelja v roke in recimo: Kdo je kakor Bog? tako imeniten? tako visok? tako častitljiv, in zares veličasten? Kdo se ž njim primerjati more? Posvetna čast mine, lepa obleka obledi in se sterga, zalo lice se zgerbanči, prijaznost ljudi se zgubi in velikokrat v sovrastvo spremeni. Le Bog, le Bog, on je zmiraj tisti; njegova prijaznost je najboljša, njegova gnada najimenitniša. Tako je delal in govoril Tomaž Mor. Ko ga je žena prosila, naj se kralju uda in tako sebe zgodnje smerti reši, praša jo: Koliko let misliš, da si kupim s kraljevo prijaznostjo, če božjo zaveržem? Morebiti še 20 let. — Sem mislil, da bodeš rekla vsaj 1000 let, dasiravno bi bila tudi to slaba kupčija v ozir na večnost.

Sklep.

Pokazal sem toraj danes naše tri najhujše sovražnike, pokazal pa tudi orožje, s katerim jih premagati zamoremo. To orožje je meč sv. Mihaelja, našega patrona. Je sv. Mihaelj s tem mečem nudiča premagal, premagali bomo tudi mi poželenje mesa, poželenje oči in prevzetnosti življenja. Kdor pa premagal bo, temu bo Bog dal krono življenja. Amen.

Poslano.

Visoko častiti Gospod! Preljubi prijatelj!

Dalje časa me že misel obhaja, da bi nabral popise ali tudi pripovedke cerkvá, Mariji, nebeški kraljici, posvečenih; in sicer vseh, kar jih je po naši ljubi domovini; naj si bodo farne cerkve, ali le podružnice. K temu so me že tudi nekteri prijatelji prigovarjali. In zdaj me k temu spodbuja tudi naša slavna bratovščina sv. Hermagora.

Gotovo je v Vaši fari, prečastiti Gospod! tudi kaka cerkev naši ljubi Materi božji posvečena. Prosim Vas lepo, bodite mi toliko dobri, in napišite mi od take Marijine cerkve, karkoli veste ali slišite.

Rad bi zvedel:

1. Na katero ime, ali na kateri praznik je Mariji posvečena cerkev? — n. pr. čistega spočetja? rojstva ali vnebovzetja? itd.

2. Kdaj je zidana? ali predelana? prenovljena? Morebiti tudi, kdo jo je postavil? iz kakšnega namena ali vzroka! po obljudi ali kaki prikazni? ali v kaki sili ali po posebni milosti? itd.

3. Kje leži? ali v samoti? v zatišji? ali na griču? kakšen je kraj? in kako se mu pravi?

4. Je li med ljudstvom kaka pripovedka o začetku ali tudi o poznejših prigodbah?

5. Je li tam kaka posebno lepa, znamenita, ali zelo častena podoba? morebiti kronana? morebiti tudi čudodelna?

6. Kdaj so pri taki cerkvi posebni shodi? So li obilno obiskovani?

7. Ali je taka cerkev tudi božja pot? ali je kedaj bila? Se pripovedujejo kake posebne milosti od te božje poti? (To bi mi bilo posebno ljubo, ker bi take, na prošnjo Marijino, v njenih cerkvah pridobljene milosti, češčenje Marijino jako pospešile).

8. Je li bila taka cerkev ali podoba Marijina že kje popisana? Kje? in kdaj? (Tudi to bi mi bilo kaj všeč).

9. Morebiti je v starih cerkvenih papirjih kaj znamenitega od Vaše Marijne cerkve?

Vsako, tudi najmanjši sporečilo, kar je le kaj znamenitega, mi bo ljubo in ž njim gotovo pobožnim Slovencem vstreženo.

Ali bi pa, častiti Gospod! časa ne imeli, ali kako sami ne mogli moje ponižne prošnje spolniti, prosim, sporočite to blagovoljno komu drugemu, naj mi stori to v čast naše ljube Matere božje in v spodbudo vsem rojakom.

S terdnim zaupanjem, da moje prošnje ne bote odrekli, se Vam že naprej preserčno zahvalim za Vaš trud, ter Vas presvetemu Jezusovemu Sercu in presladkemu Sercu Marijinemu priporočim. Vam ves vdani

Janez Volčič,
župnik.

Šmarjeta v god Marije Snežnice 1878.
Pošta: Mokronog (Nassenfuss — Krain).

Družba sv. Mohora.

Vabilo k pristopu v družbo sv. Mohora za leto 1879.

Po odborovem sklepu so družbenikom sv. Mohora prihodnje leto namenjene sledeče knjige:

1. „Slovenski Goffine“. — to je razlaganje sv. meše, beril in evangelj ob nedeljah in vseh praznikih cerkvenega leta s primernimi keršanskimi nauki. II. snopič. Ureduje L. Ferčnik, dekan v Žabnicah.

2. „Šmarnice presv. Jezusovega Serca“. Navod, kako Jezusovo presveto Serce čestiti in njegove čednosti posnemati oziroma

na Našo ljubo Gospo Jezusovega Serca. Spisuje slavnoznani pisatelj č. g. Janez Volčič, župnik v Šmarjeti. „Ker se nam presveto Jezusovo Serce v teh zburjenih časih bolj ko nekda v češčenje ponuja, pravi pisatelj, obhajala me je že dalje časa misel to češčenje pri priljubljenih Marijinih Šmarnicah podpirati. Zapopadek teh Šmarnic, ki jih spisujem, je ta le: Najpoprej premišljam človeško serce, potem opišem lepoto Jezusovega Serca, ki nas neskončno ljubi in z našim srcem vedno sklenjeno biti hoče. Kako mora naše serce pripravljeno in očiščeno biti, da bo vredno z Jezusovim presv. Sercem se skleniti.“ Premišljevanja so razdeljena na vsak den meseca majnika, z vsakim premišljevanjem se ujema posebna molitev in izgled. Tako uravnana knjiga bode služila za duhovne vaje v cerkvi, pa tudi v premišljevanje doma. Obsegala bode v obliki „Nebeške hrane“ kacic 25—27 pol.

3. in 4. „Spisovnik za Slovence“. Sestavil Andrej Praprotnik, nadučitelj in ravnatelj I. mestne šole v Ljubljani. Po kazalu bode „Spisovnik“ obsegal: „Vvod: Kako prav in dobro pisati. — Pervi del. Listi in opravilna pisma — Splošna vodila — Zgledi raznih listov. — Sporočilni listi — Prosilni listi. — Zahvalni listi. — Vošilni listi — Milovalni listi. — Povabilni listi — Posvetovalni listi. — Opominjevalni listi. — Izgovarjalni listi. — Odgovorni listi. — Razni listi. — Listnice. — Prošnje. — Spričala in poterčila. — Razna javna naznanila. — Razna naznanila. — Grobni napisi. — Drugi del. Gospodarsko, obertajsko, epravno in tergovsko zapisovanje — Občenje. (Pošiljanje po vožni pošti, naznanila po telegrafu, vožnja po železnici; denarji, mera in vaga, državna pisma, banke, loterija) — Tretji del. Medsebna pisma — Pogodbe. — Dolžna pisma. — Poročna pisma — Prepustna pisma. — Tergovinstvo in menjice — Poslednja sporočila — Varstvo in skerbstvo. — Zemljiščine stvari. — Četerti del. Razna sodnijska opravila. — Porote. — Notarji in njih opravila. — Peti del. Občinske stvari, župovanje. — Dačne stvari. — Vojna postava — Kolek.

Že iz kazala se razvidi, da bode knjiga zelo obširna, obsegala bode najmanje 26—28 pol v Koledarjevi obliki; zato nadomesti „Spisovnik“ dve drugi družbeni knjigi.

5. „Občna zgodovina.“ Spisuje gosp. profesor Josip Staré. VI. snopič končá nemško zgodovino srednjega veka in pripoveduje zgodbe Francozov in Angležev do konca srednjega veka.

6. „Koledar za leto 1880“ z raznoverstnim podučnim in zabavnim berilom.

To je kratek načert, po katerem se bode odbor prizadeval, da bo družba sv. Mohora tudi prihodnje leto rešila lepo in prežlahtno nalogo v blagor in čast mile slov. domovine. Vi pa, dragi rojaki in rodoljubi; odboru ne odtegnite vpljivne svoje podpore, pomagajte neutrujenim poverjenikom, dekanijским in farnim predstojnikom pri nabiranju družbinih udov. Priporočajte družbo, razložite ljudstvu njen namen, povdarjajte njene dobičke in prigovarjajte k obilnem pristopu.* Bolj ko nekda vrvivajo sovražniki v pobožne slov. družine

* Koliko je na tem ležeče, naj razjasnita izmed vseh le dva izgleda. Fara Škofiče v Colovski dekaniji je štela za čas starega gospod župnika leta in leta samo dva družbenika; po prizadevanji sedanjega gospod oskerbnika Franc Barboriča jih je lani pristopilo 27, letos pa 60 novih udov! — Čg. Greg. Jakelj, fajmošter v Žalni, vneta prijatelj družbinega razvitka, odboru poroča: „Če se ljudstvu družba sv. Mohora le pogosto pri-

pogubno brezversto, v javnem življenju nam kratijo prirojenih in postavnih pravic, v šolah nam deco ponemčujejo. Pri toliko neugodnih razmerah, ki dandanes stiskajo naš narod, ne deržimo križem rok! Trudimo se in skerbimo, da družba sv. Mohora — edini narodni zavod, ki še lepo cveti —, ostane še zanaprej naša tolažba in naša čast, pa tudi občna šola poduka in omike za mili narod slovenski.

Gotovo bode mnogo družbenikov želelo „Šmarnice“ dobiti terdo vezane, zato je odbor sklenil tudi to oskerbeti in sicer naj se v ta namen letnini priloži: Za 1 iztis v platno vezan 40 kr., v platno in zlato obrezo 60 kr., v usnje brez zlate obreze 60 kr., v usnje in zlato obrezo 80 kr.

Tudi „Spisovnik“ se bode, ako kdo želi terdo vezal in sicer s platneminim herbtom za 15 kr., cel v platno za 40 kr.

Čl. gg. poverjeniki, ki so letos družbi veznino za „Goffine“ poslali, naj isto prihodnje leto pri „Šmarnicah“ zaračunijo.

Pri oglaševanju in vpisovanju naj se blagovoljno gleda na to-le:

1. *Nabira družnikov naj se sklene z zadnjem dnevom meseca febr 1879.*

Veliko dela in sitnosti napravljajo družbi taki udi, ki ob določenem času svojih letnih doneskov ne odrajtajo. Vse častite stare in nove družnike toraj nujno prosimo, naj nikar ne zabijo, ob pravem času družbi pristopiti in letnino poverjenikom oddati, da bode tem mogoče, vse doneske vsaj do petega marca z vpisovalnimi polami vred v Celovec odposlati. Naj blagovoljijo pomisliti, koliko dela je treba, prej da se tako ogromno število udov za imenik, za vpisovanje in razpošiljanje vred; zakasnjenci redno delovanje mnogo zavirajo in se po njih mnogo časa nepotrebno potratijo. *Prosimo tedaj čl. gg. poverjenike, da prično družbenike nabirati takoj po prejetih bukvah.*

2. *Letnina za vsako posamezno osebo ali ustanovo iznaša 1 gold, dosmertnina za posamezne osebe, za farne in šolske bukvarnice in društva (hiše ali cele družine se ne sprejemajo več za dosmertne ude) 15 gold. na enkrat ali 8 gold. dvakrat v teku enega leta. Na oglasila brez denarja se ne bode ozir jemal.*

3. *Kdor pervikrat v družbo stopi, naj pové, da je nov ud; imena naj se zapišejo razločno in sicer iz vsake fare zapored.*

Tudi *dosmertni* udje naj se vsako leto vpišejo, da se njih imena ne spregledajo. Povdarjati imamo, da se dosmertni ud premeniti ne more in ne sme; naj se vsako leto zapiše tisto ime, katero je bilo vpisano od začetka. Lepo prosimo *število udov, dekanijo in zadnjo pošto na čelu vpisovanjskih pol zaznamovati*, ob koncu pa dostaviti, koliko je starih, kolike novih udov in po kateri poti naj se knjige ob svojem času odposljejo.

Imena družnikov naj se pošiljajo z denarjem vred pod naslovom: „družba sv. Mohora“ franko v Celovec do 5. marca 1879.

4. *Bukve se bodo razpošiljale meseca avgusta in septembra, po versti, kakor so škofije tiskane v „Koledarju“.*

Razpošiljatev je vravnana tako, da vsaki ud svoje knjige vsaj do vseh Svetih prejme

Knjige naj se sprejemajo kolikor mogoče po č. dekanijskih in farnih predstojnikih. Voznino za bukve mora pa vsak ud sam plačati čast. gosp. dekanijškemu ali farnemu predstojniku.

poroča in razjasnuje, nazadnje jih vendar precej pridobi. Tako se je meni godilo. Lani jih je 15, letos pa celo 28 novih udov pristopilo, ker sem jim celo o štirih priložnostih o koristi in dobrotite družbe govoril“

Bukve naravno po pošti naj prejemajo samo tisti družbeniki, ki jih po gori omenjeni poti dobiti ne morejo; letnini pa naj priplačajo še 20 kr. za kolek in razne stroške, ki jih taka pošiljatev družbi prizadeva.

V Celovcu dne 1. avgusta 1878.

Duhovniške zadeve.

Kerška škofija. Č. g. stolni korar in fajmošter Rauscher Jan. je imenovan za škofj. nadglednika više realke v Celovcu, č. g. Neste Frid. pa za takega više gimnazije v Belace. — Č. g. Ehrlih Ant., stolni korar in fajm. pri sv. Hemi, je imenovan za dekana kerške doline. — Čč. gg. Jakobič Jan. in Thalhammer Dom. sta izvoljena in poterjena za dekanijska svetovalca, in sicer prvi za Celovško, drugi za Št. Visko dekanijo. — Čč. gg. so postali župniki: Trunčnik Jož. v Št. Petru v Kačji dolini, Richter Ant. v Sokovem, Krystyniak And. v št. Jakobu v Lesni dolini, Riedl Jož. v Št. Miklavžu na Koprju. — Č. g. Fugger Fr. je postal provizor na Peravi. Č. g. Robas Ign. je šel za kaplana v Šmartno pri Belace.

Terzaška škofija. Prestavljeni so čč. gg. Leben Jak., bivši začasno v pokoju, pride za kaplana v Gradinjo; Marchio Seb., bivši kaplan pri morskem Lazaretu pri sv. Jerneju, gre za duh. pom. in vikarja pri Sostolnici v Koprju; Pitacco Jurij, bivši škof. pisar, za duh. pom. pri Starem Sv. Antonu v Terstu na mesto Legat-a Jan., ki je postal katehet na ces. nemškej gimnaziji; Flego Peter, škofov kaplan, je prestavljen za škofijskega pisarja; Zupan Jož., bivši duh. pom. v Sesani, gre ravno tako v Tomaj; Matičič Fr., bivši kaplan v Vatovljah, v Sesano za duh. pom.; Šubic Prim, bivši kaplan v Koprivi, gre ravno tako v Vatovlje. — Fari: Keršano in Berdo so izpisane do 31. avgusta; fara Mune pa do 15. septembra t. l. — Umerl je č. g. Šinkovec, župnik v Munah. R. I. P.!

Ljubljanska škofija. Č. g. Zalokar Jož., je postal fajmošter v Polomu, č. g. Kosec Jern. fajmošter v Škocijanu pri Turjaku, in č. g. Jereb Matej, dozdej fajmošter v Sorici, je prezentiran za Stopiče. Č. g. Brencce Jan. pride z Berda za kaplana v Kamnik, č. g. Kadunc Fr., bivši frančiškan, pa za kaplana v Kamnogorico. Č. g. Kopitar Miha, penz. kurat, je 9. julija v Vipavi umerl. R. I. P.!

Lavantinska škofija. Č. g. Černoša Sim. je dobil faro Pišeče. Za provizorja sta postala č. g. Frece M. pri sv. Marjeti in č. g. Dupelnik Gr. v Rečici. Za kaplane grejo čč. gg. novoposvečenci: Pernat Ant. v Rečico, Heber Jan. na Laško in Majcen Ferd. v Celje. — Umerla sta čč. gg. župnika Zank Mat. in Velebil Dragotin. R. I. P.!